

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΦΡ. 46
ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΦΡ. 20

Διευθυντής και έκδοσης
ΦΡ. ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Ὁδὸς Μαυρομηχάλη 16.

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ

ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΥΛΙΣΤΑΣ, ΤΟΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΝ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΜΕΤΕΝΣΑΡΚΩΣΙΝ

Ἡ ἐκτίμησις τις ἀρμοδίως τὴν θεωρίαν τῆς διαδοχῆς τῆς ζωῆς καὶ τῶν ἐνσαρκώσεων δέον νὰ ποιησῆται σύγκρισιν τούτων πρὸς τὰ διάφορα φιλοσοφικά καὶ θρησκευτικά συστήματα. Ἐπειδὴ ὅμως ἀδυνατοῦμεν νὰ ἐγκύψωμεν εἰς τὴν βαθυτάτην μελέτην ἀπάντων τῶν ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος ἐπικρατησάντων τοιούτων δογμάτων, θὰ περιορισθῶμεν εἰς τὴν περιληπτικὴν ἐξέτασιν αὐτῶν, ἀναγράφοντες τὴν θεωρίαν τῶν ὑλιστῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ χριστιανικοῦ δόγματος ἀφ' ἑτέρου, ἐν σχέσει πρὸς τὴν πλειονότητα τῆς ζωῆς καὶ τὸ τέλος τῆς ἀνθρωπότητος.

Ὁ ὑλισμὸς οὐδεμίαν διάκρισιν ποιεῖται τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τοῦ κτήνους, καθόσον πρεσβεύει, ὅτι ἀφαιρουμένης τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς, ἥτις εἶναι ἀπλὴ εὐκολία τοῦ ὀργανισμοῦ, συναπόλλυται αὕτη μετὰ τούτου· μετὰ δὲ τοῦ κοινωνικοῦ ἀνθρώπου καὶ τῆς ἀγρίας ἀρκτου, τῆς μονήρου διαβιούσης ἐν τοῖς βάθει τῶν δασῶν, οὐδεμία φυσικὴ διαφορά ὑπάρχει.

Ἡ θεωρία αὕτη, ὡς εἰκός, ἀποκλείει πᾶσαν γενναίαν καὶ μεγάλην σκέψιν, ὡς καὶ πᾶσαν πρὸς τὸ ἀγαθὸν ἀφετηρίαν καὶ προσπάθειαν. Καὶ ὄντως, πρὸς τί τότε ἢ πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπῃ καὶ ἢ φιλανθρωπία, ἢ πρὸς τοὺς δυστυχεῖς συμπάθεια καὶ εὐαισθησία του, ἐὰν ὁ ἀνθρώπος δὲν διαφέρει τῶν ἄλλων ζώων, προωρισμένος ὢν νὰ διδῇ πέρας εἰς τὸ στάδιόν του ἐνταῦθα; Ὅποια δὲ ἢ ἀμοιβὴ τῶν ἐναρέτων καὶ ἢ τιμωρία τῶν ἐνόχων; Μάτην ὑλιστᾶι τινες προσεπάθησαν νὰ εὕρωσι φάντασμά τι τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ

κακοῦ. Ἡ ἀμοιβὴ τῆς ἀρετῆς, ἐτόλμησαν νὰ εἰπωσιν, ἐδρεύει ἐν τῇ ἀπολαύσει μόνον τῆς διαπράξεως τοῦ καλοῦ, ἢ δὲ τιμωρία τῶν ἐγκλημάτων συνίσταται ἐν τῇ στερήσει τῆς αἰσθανομένης ψυχικῆς χαρᾶς καὶ ἀπολαύσεως ἐν τῇ καρδίᾳ παντός τιμίου ἀνθρώπου.

Οὕτως, ἐὰν ὁ ὑλισμὸς εἶναι ἡ μαστίε τῆς κοινωνίας, ἡ θρησκεία εἶναι ἡ σωτηρία αὐτῆς καὶ ἐὰν ἐκεῖνος ἀπελπίζῃ τὰς καρδίας, αὕτη τὰς ἐξυψοῖ. Ὁ ὑλισμὸς δὲν καταγίνεται περὶ τοῦ μέλλοντος, ἐνῶ αἱ θρησκείαι βασίζονται ἐπ' αὐτοῦ. Δυστυχῶς, τὸ τοῦ χριστιανισμοῦ περὶ ἀμοιβῆς καὶ τιμωρίας τῆς ψυχῆς δόγμα, πρὸ δύο χιλιάδων ἐτῶν πρὸ Χριστοῦ καθιερωθέν, δὲν καθορίζει σαφῶς καὶ ἐπιστημονικῶς τὰ ζητήματα, ἀλλὰ τοῦτο δὲν σημαίνει σημαντικῶς, καθόσον ἰδρυθέν ἐν πλήρει ἀμαθείᾳ καὶ τελείᾳ ἀστρονομικῇ ἀγνοίᾳ ἐβασίζοντο οἱ τότε ἀνθρωποὶ εἰς ὅ,τι ἐβλεπόν καὶ ἀντικατοπτρίζει ἀκριβῶς τὴν τότε παιδικὴν νοητικὴν κατάστασιν τῶν λαῶν. Ἀμελεῖται τοῦ σύμπαντος καὶ ἐπασχολεῖται μόνον περὶ τῆς γῆς.

Οἱ κληθέντες μετὰ τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, ὅπως ὀριστικῶς καθορίωσι τὰ πρεσβευόμενα τότε θρησκευτικὰ δόγματα, ἐσεβάσθησαν μετ' ἀκεραιότητος τὰς ἐπικρατούσας περὶ τοῦ κόσμου δοξασίας καὶ πεποιθήσεις. Ὁ ἀληθὴς μηχανισμὸς αὐτοῦ ἠγνοεῖτο τότε, μόνον δὲ τοῦ Πτολεμαίου τὸ ἀστρονομικὸν σύστημα ὑπῆρχεν· οἱ δὲ Ἅγιοι Αὐγουστῖνος καὶ Ἰερώνυμος δὲν ἠδύναντο νὰ λάβωσιν ἰδέαν τῆς ἀπειρίας τοῦ σύμπαντος, καθ' ὃ ξένοι τῆς ἀστρονομίας καὶ ἐνεκα τῆς οφαιερᾶς ἐξηγήσεως τῶν ὑπὸ τοῦ Πτολεμαίου φαντασθέντων κόσμων, ἀσχοληθέντες ἄλλως τε ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἐκπόνησιν τῶν δευτερευόντων μερῶν τοῦ βιβλικοῦ δόγματος. Καὶ συνεπῶς οὕτω μετὰ 4,000 ἔτη, οἱ καθοδηγοῦντες τὸν χριστιανισμὸν εἶναι ὑπόχρεοι νὰ διδάσκωσι, παρὰ τὰς πεποιθήσεις των, τὰς αὐτὰς περὶ τοῦ θανάτου θεω-

ρίας του ανθρώπου, ἄς αἱ ἀμαθεῖς τότε δοξασίαι ἐπρέσβευον, ἐν ἐποχῇ παγκοσμίου ἀμαθείας καὶ κοινωνικῆς βαρβαρότητος.

Καὶ εἶπον: "Ὅταν ἔλθῃ τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, δηλαδὴ τὸ τέλος τοῦ κόσμου, ἡ σάλπιγξ θὰ ἠχήσῃ, οἱ τάφοι θ' ἀνεγώσιν, οἱ ἄνθρωποι θ' ἀναλάβωσι τὰ σώματα αὐτῶν καὶ ὁ Θεὸς θὰ χωρίσῃ τοὺς δικαίους ἀπὸ τοὺς ἀδίκους εἰς αἰώνιον Παράδεισον καὶ διαρκῆ κόλασιν βασάνων καὶ μαρτυρίων.

Ἡ εἰκὼν αὕτη ἀναπαριστᾷ τὴν εἰκόνα τῆς ἑλληνικῆς καὶ ρωμαϊκῆς μυθολογίας ἐπὶ τῆς αὐτῆς βάσεως. Ἀπασαὶ δὲ αἱ θρησκείαι, τὰ αὐτὰ πρεσβεύουσι, μηδὲν λαμβάνουσαι ὑπ' ὄψει τὰς συγχρόνους φυσικὰς καὶ ἐπιστημονικὰς ἀνακαλύψεις καὶ γνώσεις, αἰτίνες κατὰ τοὺς καιροὺς ἐκείνους δὲν ἦσαν προσιταὶ τοῖς ἀνθρώποις καὶ ἓνα μόνον σκοπὸν ἔχουσι τὴν καθοδηγίαν τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ καθήκοντος, τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς ἐλπίδος, πρὸς καλεῖτερον μέλλον.

Ὁ ὕλισμός λοιπὸν καὶ ὁ χριστιανισμὸς πολὺ περιορίζουσι τὸ μέλλον τοῦ κόσμου καὶ τοῦ ἀνθρώπου· ἡ δὲ πλειονότης τῶν ὑπάρξεων δίδωσι εὐρύτεραν καὶ φυσικώτεραν ἐξήγησιν· ἀλλὰ καὶ αὕτη, καθ' ἡμᾶς, δὲν δύναται νὰ διασαφηνίσῃ τὸ ζήτημα, διότι πάνυ ἀπέχουσι τῆς ἀληθοῦς ἀντιλήψεως τοῦ σκοποῦ τῆς δημιουργίας τοῦ σύμπαντος.

Κατὰ τὴν θεωρίαν ταύτην, ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς εἶναι συνέπεια ἄλλης προγενεστέρως καὶ βαθμηδὸν οὗτος τελειοποιούμενος εἴτε ἐν τῇ παρουσίᾳ σφαίρα, εἴτε ἐν ἄλλῃ, ἐξικνεῖται εἰς τὸν ὑπατον βαθμὸν τοῦ καλοῦ καὶ ἀγαθοῦ. Οἱ κακοὶ καὶ ἐγκληματίαι, οἱ ποταποὶ καὶ χαμερπεῖς ἀνανεοῦσι καὶ πάλιν τὸν ἐνταῦθα βίον τῶν· αὕτη δὲ εἶναι ἡ τιμωρία, ἣν ἐπιβάλλει αὐτοῖς ἡ φύσις τῶν πρὸς ἐξύψωσιν αὐτῶν. Οἱ δὲ καλοὶ καὶ ἐνάρετοι μεταβαίνουσι ἀμέσως εἰς καλεῖτερος καὶ ἀνωτέρους κόσμους, ὧν γέμει τὸ σύμπαν. Αἱ κτηθεῖσαι γνώσεις ἐνταῦθα ἢ εἰς ἄλλον κόσμον χρησιμεύουσιν αὐτῶ ἐν τῇ ἐπομένῃ ζωῇ. Ὡς δὲ εἶπεν ὁ Κάρολος Μπονέτ, «αἱ ἀποκτώμεναι ἐνταῦθα γνώσεις προσδιορίζουσι τὸ σημεῖον τῆς ἀφετηρίας τῆς ἐπομένης ζωῆς καὶ τὴν θέσιν, ἣν θὰ καταλάβωμεν»*. Διὰ τοῦτο, πᾶς γεννώμενος ἀνθρώπος εἶναι προγενεστέρως προσδιορισμένος διὰ τὸ ἐπάγγελμα, ὅπερ θὰ καθέξῃ. «Ὁ σοφὸς καὶ ὁ ἀμαθὴς δὲν εἶναι δυνατόν, ἐπιλέγει, νὰ ἔχωσι τὴν αὐτὴν τύχην καὶ πορείαν ἐν τῇ μελλούσῃ ζωῇ τῶν καὶ σταδιοδρομία, ἀλλὰ θὰ ὑφίσταται μεταξὺ αὐτῶν ἡ ἠθικὴ καὶ διανοητικὴ διαφορά, ἡ ἀπορρέουσα ἐκ τῆς

ἀνισότητος τῶν κτηθεισῶν κατὰ τὸν προγενέστερον βίον γνώσεών των. Εἶναι δυνατόν, ἀνθρώπος τις φυσικῶς ὀρμώμενος πρὸς μελέτας καὶ ἀναδιφῆσεις καὶ κτησάμενος ἀληθεῖς καὶ πραγματικὰς γνώσεις καθ' ὅλον του τὸν βίον ἐνταῦθα, ἀνυψώσας δὲ τὴν πνευματικὴν του δύναμιν εἰς περιωπὴν, ν' ἀπολέσῃ ἅπαντα ταῦτα μετὰ τὸν θάνατον ἢ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν αὐτὴν τοῦ ἀμαθοῦς ἢ ἀπαιδεύτου τύχην; Ἡ φύσις οὐδὲν ἀπόλλυσι. Οἰαδὴποτε δὲ δημιουργηθεῖσα δύναμις, ἀναζῆ καὶ ἀναφαίνεται. Αἱ φυσικαὶ τοῦλάχιστον δυνάμεις μᾶς διδάσκουσι καθ' ἐκάστην τοῦτο, ἅπασαι δὲ αἱ θρησκείαι πρεσβεύουσιν, ὅτι ἀπαιτεῖ ἢ τε ἠθικὴ καὶ ἡ δικαιοσύνη.»

Ὁ δημιουργὸς τοῦ παντός ὅ,τι ἔπλασε τὸ ἔπλασε σκοπίμως καὶ διαρκῶς, οὐδένα δὲ λόγον εἶχε νὰ μετανοῇ διὰ τὰ πλάσματά του. Τελειοποιεῖ διὰ τῆς φύσεως, ἀλλὰ δὲν καταστρέφει. Ἀναγέννησις δὲ εἶναι ἡ πρόοδος αὐτῶν καὶ φυσικῶς διὰ τῆς ἀναγεννήσεως βαίνομεν εἰς τὴν τελειοποίησιν, εἰς τὸ ἀνώτατον ὄριον τοῦ σκοποῦ, ἔνθα τείνουσι διὰ τοῦ θανάτου, ἅπασαι αἱ θρησκείαι. Ἡ χριστιανικὴ θρησκεία πλησιάζει εἰς τὸν ὄρισμόν τοῦ ἀνθρώπου, ἡ δὲ πλειονότης τῆς ζωῆς ἐπεξηγεῖ αὐτόν. Ἐχομεν ἀδελφούς, υἱούς, φίλους. Οὗτοι μετὰ θάνατον ἀπόλλυνται διὰ τῆς καταδίκης; Καὶ ὁ δίκαιος εἶναι δυνατόν νὰ εὐτυχῇ, γνωρίζων, ὅτι ὁ υἱὸς του βασιλεύεται εἰς τὸ αἰώνιον πῦρ; Διὰ τῆς πλειονότητος τῆς ζωῆς ὁ ἀνθρώπος βελτιοῦται, φωτίζεται καὶ βαθμηδὸν τελειοποιεῖται, ἐξαγνίζεται καὶ ἐξικνεῖται εἰς τὸ σημεῖον τῆς εὐτυχίας τοῦ δικαίου, τοῦ ἐναρέτου καὶ τοῦ πεφωτισμένου, ἔνθα ἀναμένεται παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, φίλου καὶ πατρός. Ἐνταῦθα ἔγκειται τὸ ἀπόλυτον καλόν. Ἡ δὲ γενικὴ ἔνωσις καὶ συγκέντρωσις τῶν ὄντων ἐν τῷ μακαρίῳ τόπῳ, παραδείσῳ κληθέντι ἀνέκαθεν, ἔσεται τὸ συμπλήρωμα, ὅπερ ἐφαντάσθησαν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ κόσμου οἱ φιλόσοφοι καὶ ἐπεκύρωσαν ἅπαντα τὰ δόγματα καὶ αἱ θρησκείαι.

Ἡ θεωρία αὕτη φαίνεται ἀληθεστάτη, διότι εἶναι ἡ μόνη παρηγορία τῶν δυστυχῶν καὶ τὸ ἐξοχον βάλαμον τῶν δεινοπασχόντων. Διὰ ταύτης γνωρίζομεν, ὅτι τὰ πεφλημένα ὄντα, ἅτινα ἀπώλεσαν ἐνταῦθα διὰ τοῦ θανάτου, δὲν ἐξηφανίσθησαν ἀφ' ἡμῶν παντελῶς, ἀλλ' ὅτι θὰ τὰ ἐπανίδωμεν προσεχῶς καὶ θὰ συζητήσωμεν μετ' αὐτῶν εἰς εὐτυχέστερους κόσμους. Ὅτι δὲ ὑπέστημεν ἐνταῦθα, θλίψεις, στερήσεις καὶ ἀπωλείας, θὰ τὰ ἀνακτήσωμεν ἀντιρρόπως ἐκεῖ. Ἡ πλάστιγγὲ τῆς θείας δικαιοσύνης δὲν λιποβαρεῖ!

Φ. Π.

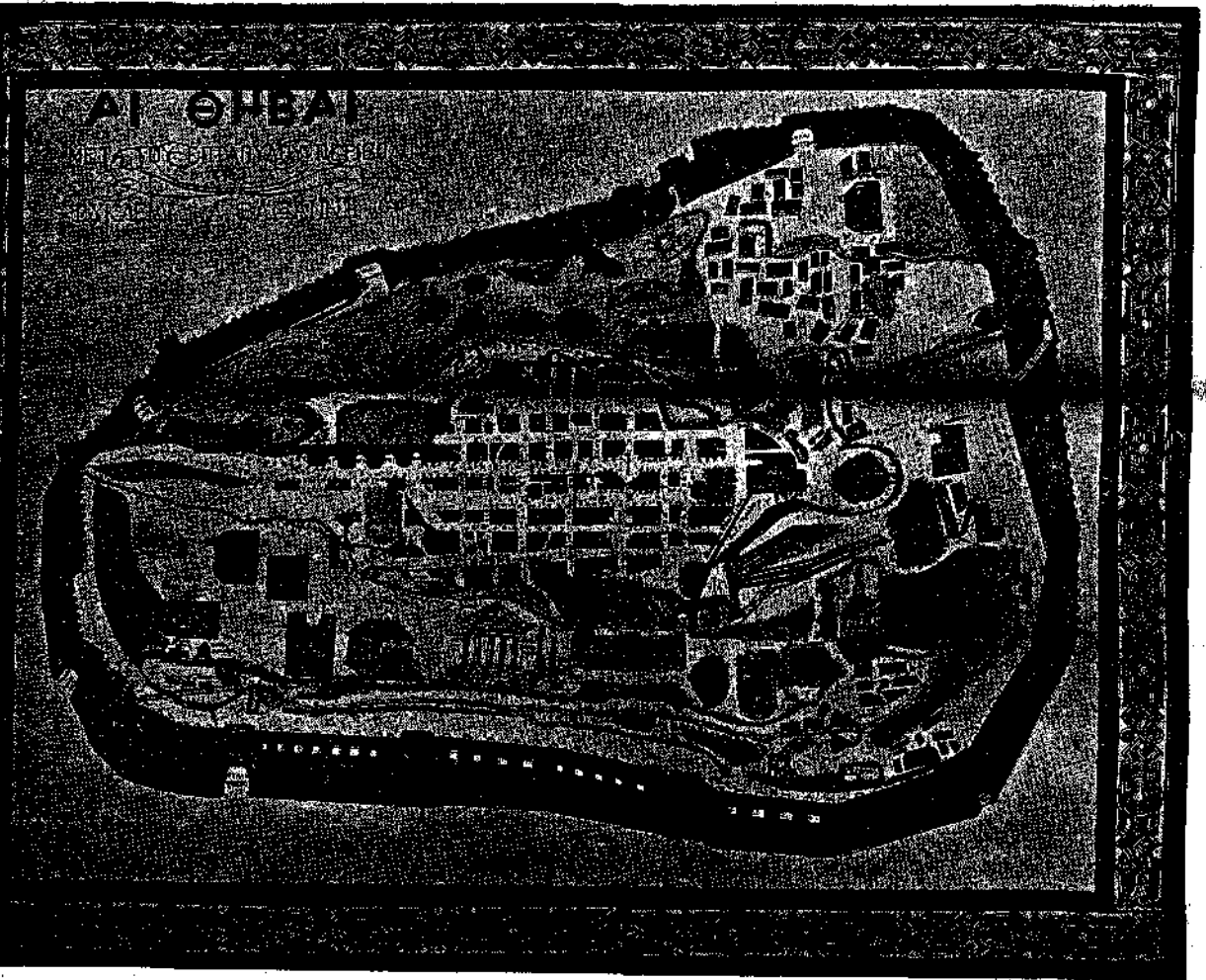
* Φιλοσοφικὴ Παλιγγενεσία.

ΑΙ ΘΗΒΑΙ ΜΕΤΑ ΤΟΥ ΕΠΤΑΠΥΛΟΥ ΠΕΡΙΒΟΛΟΥ

(συνέχεια καὶ τέλος)

Τῷ μὲν Ἀλεατρῶν ὕπερθεν
δαίτα πορσύνοντες ἄστοι
καὶ νεόδομα στεφανώ-
ματα βοῶν, αὐτοῖσι
Ἐμπορα χαλκοῦσιν οὐκ ὀνόματι
Τοῦ Μεγάρου τέκεν οἱ Κρεωνεῖ υἱούς,
τοῖσιν ἐνδυσμασίην αὐγῶν
Φλόξ ἀνατελλομένη συνεχῆς
Παννυχίζει, αἰθέρα κνι-
σάντι λακτίζουσα καπνῶ·
καὶ δεύτερον ἄμαρ ἐτεί-
ων τέρε' αἰθέλων
Γίνεται, ἰσχύος ἔργον.

λεως χθμαλῶν συνεχομένων τριῶν κωνοειδῶν
λάφων αἰώρησις τοῦ καπνοῦ, περὶ οὗ ὁ ποιητὴς
λέγων *λακτίζουσα καπνῶ*, ἐγγοῖ τὸν περιελισ-
σόμενον εἰς τὸν αἰθέρα καπνόν, ὅστις ἀνυψούμε-
νος ἐκ τοῦ ὑποκειμένου Ἡρακλείου, ἐφαίνεται
δυτικῶς τῆς παρὰ τὴν Δίρκην οἰκίας τοῦ Πιν-
δάρου, τοῦθ' ὅπερ καὶ σήμερον φαίνεται ἐκ τῆς
ἀνωμάλου τοπογραφίας. Τὸ δὲ Ἡρακλείον ἐ-
καίτο κατὰ Πausανίαν παρὰ τὰς Ἡλεκτρίδας
πόδας, μεσημβρινῶς νῦν τῆς πόλιος ἀπὸ τῆς
Πηγῆς, Ἀργίνης κρήνης, μέχρι τοῦ ἐπ' ὄνοματι
τοῦ Ἁγίου Νικολάου τιμωμένου ναοῦ, οὗ ἀνα-
τολικώτερον, ὑπὸ δασίσκιον καρῶν, ἀνεκαλύφθη-
σαν ἀρχαία τεῖχη, ἀφ' ὧν ἐξήχθησαν ἐσχάτως
ἀναθηματικὴ στήλη φέρουσα 19 στίχους, ἐξ ὧν
ἀποσπῶμεν

ΑΙ ΘΗΒΑΙ ΜΕΤΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΟΛΟΥ ΤῶΝ (ὡς εἶχον τὸ πάλαι)

Ἐπερθεν δὲ, κατὰ Πίνδαρον, τῶν Ἡλεκτρίδων
πυλῶν, κειμένων κατὰ Πausανίαν ἐπὶ τῆς πρὸς
τὴν Πλάταιαν ὁδοῦ, ἀπεδίδοντο αἱ θυαίαι εἰς τι-
μὴν τοῦ Καλλινικίου ἥρωος καὶ ἡ φλόξ ἀνήρχετο
ἐκ δυσμένου ἡλίου, ἐξ οὗ ἐμφαίνεται ἡ ὑπεράνω
τῶν πυλῶν καὶ τῶν μεσημβρινῶς νῦν τῆς πό-

ΑΥΣΕΚΙΟΣ
ΜΗΔΙΚΟΣ
ΟΛΙΚΟΣ ΠΡΩΤΙΣΤΟΣ
ΝΙΚΗ ΔΙΠΑΝ

πρὸς δὲ βάθρον λίθου φαιού, πολλαχῶς ἀποκε-
κρουσμένον, ἐφ' οὗ ἴστατο λείων, οὗ σώζονται οἱ

γαμφάλι δρυγες και κύκλω υπό γείσον παρουσιάζει όλον κόσμον εκτύπως γεγλυμμένον. Ἀμφότερα τὰ ἀνακαλυφθέντα λείψανα μετὰ τῶν ἐκ τοῦ μνησθέντος παρακειμένου ναοῦ ἐξαχθέντων κιονοκράνων Δωρικοῦ ρυθμοῦ και τῶν ἐνεπιγράφων ἀνθεμίων, ὧν τὰ μὲν μετεφέρθησαν ἐν τῷ Ἀρχαιολογικῷ τῆς πόλεως Μουσείῳ, τὰ δὲ εὐρίσκονται τετοιχισμένα ἐν τῇ ἐξωτερικῇ προσόψει τοῦ ναοῦ και τῇ τοῦ νάρθηκος, τεκμηριούσι τὴν ἀρχαίαν ἀίγλην τοῦ Ἡρακλείου, ἐφ' οὗ ἐτέλουν οἱ Θῆβαιοὶ ἐνιαύσιον ἀγῶνα, ἐνῶ κατὰ τὸν Σχολιαστὴν τοῦ Πινδάρου ἐπηρείτο ἡ ἰσχὺς και ἐστέφετο ὁ ἀθλητὴς μύρτω.

Ὁμολοῖδες, κληθεῖσαι κατὰ Πausανίαν (Βοιωτ. κ. 8.) ἀπὸ τῆς Ὁμόλης, δι' αἰτίαν τοιαύτην: νικηθέντες οἱ Θῆβαιοὶ εἰς μάχην ὑπὸ τῶν Ἀργείων, οἱ κλειοὺς μετὰ τοῦ Λαοδάμαντος ἀπῆλθον και μοῖρὰ τις τούτων μὴ θελήσασα ν' ἀπέλθῃ εἰς Ἰλλυρίους, ἐτρέπη πρὸς τοὺς Θεσσαλοὺς και εἶχε τὸ ὑπὸ ὑδάτων ἐπιρρεόμενον και εὐγεώτατον τῶν Θεσσαλικῶν ὄρεων, τὴν Ὁμόλην μετ' οὗ πολὺ δὲ οὗτοι ἀνακληθέντες ὑπὸ τοῦ Θερανόδρου, τὰς πύλας δι' ὧν εἰσῆλθον εἰς τὴν πόλιν, ἐπιστρέψαντες ἀπὸ τῆς Ὁμόλης, ἐκάλεσαν Ὁμολοῖδας. Ὁ Αἰσχύλος και ὁ Εὐρυπίδης ἀποσιωπῶσι τὸ ὄνομα τῆς ὡς ἐβδόμησ παρ' αὐτοῖς ἀριθμουμένης ταύτης πύλης. Περὶ τῆς θέσεως τῶν Ὁμολοῖδων πυλῶν, οὐδὲν μὲν θετικὸν γνωρίζομεν, δυνάμεθα ὅμως μετὰ πιθανότητος νὰ ὀρίσωμεν αὐτὰς ὑπεράνω τῆς Ἀρητιάδος κρήνης, τανῦν Πηγῆς και ἀκριβῶς ἐπὶ τοῦ λόφου τοῦ ὑπερκειμένου τοῦ ἐλαιῶνος, ἐφ' οὗ ἀνεκαλύφθησαν τὰ μακρὰ πύρινα τείχη και ὑφ' ἃ ἀρχαῖον ἐπιμνηκεσ φρέαρ.

Ἰψίσται, ἀπὸ τοῦ παρακειμένου ναοῦ τοῦ Ἰψίστου Διός, νῦν δ' ἐπ' ὀνόματι τῆς Ἁγίας Φωτεινῆς τιμωμένου, ὑπὲρ δὲ ἐνοῦται ἡ ἐξ Ἀγίων Θεοδώρων και τῆς πόλεως ἀνερχομένη ἀμαξιτὴ ὁδὸς, καταλήγουσα εἰς τὸ χλοερὸν και θελικτικὸν Μοσχοπόδι. Ἐπὶ τοῦ ὑπερκειμένου τούτου λόφου ἀνεκαλύφθησαν τὰ τείχη τῶν πυλῶν, διακλαδούμενα και δύο ὑφ' αὐτὰ κυκλικὰ φρέατα. Ὁ Αἰσχύλος ὀνομάζει αὐτὰς Ὀγκας, ὁ δὲ Εὐρυπίδης συγγείει ταύτας μετὰ τῶν Ὁμολοῖδων, ἃς ἀποσιωπᾷ (Φοινισ. στ. 1104 κξ.) και ἐξ ὧν τεκμαίρεται, ὅτι αὐταὶ ἐκιντο πλησίον. Πιθανῶς εὖ αἱ Ἰψίσται πύλαι νὰ ἐκλήθησαν και ἐκ τοῦ προβάλλοντος ἀπέναντι Ἰπάτου ὄρους, πρὸς δὲ φαίνονται ἀμιλλόμεναι, ὅποτε ὁ ὑποκειμένος ἐρειπώδης ναὸς τῆς Ἁγίας Φωτεινῆς, ἦν ἀφιερωμένος τῇ Ἀθηνᾷ Ὀγγα, ἀφ' ἧς ὁ Αἰσχύλος ὀνομάζει αὐτὰς Ὀγκας (Ἐπτ. ἐπ. Θῆβ. στ. 375—631), πάντως ὅμως τὴν δεσποζύσαν ταύτην θέσιν κατεῖχον, ἀφ' ἧς τὸ τείχος διήκει πρὸς βορρᾶν, μέχρι τῶν Ἀγίων Θεοδώρων, προαστείου τῆς πόλεως.

Προϊτίδες, ἀπὸ Προίτου, ἐπιφανοὺς ἐπιχω-

ρίου ἀνδρός, κείμεναι κατὰ Πausανίαν πρὸς ἀνατολὰς τῆς πόλεως, παρὰ τὴν πρὸς Χαλκίδα ὁδὸν (Βοιωτ. 18). Οἱ ἀρχαιολογοὶ ἐξηγεῖτον διαφόρους γνώμας περὶ τῆς θέσεως τῶν πυλῶν τούτων, ὧν ἡ ἐξ ἀνασκαφῶν ἀνακάλυψις ὀλοκλήρου τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς τοῦ μακροῦ τείχους προφανῶς ἀντικρούει τὰς ἐσφαλμένας γνώμας τοῦ τε Φαθρικίου και τοῦ Βιλαμόβιτις περὶ τοῦ περιβόλου τῶν τειχῶν, ὡς και τοῦ Οὐλερίχου, περὶ ὀρίων τῆς πόλεως και συμβιβάζει τὴν ὑπὸ Ἡρακλείδου ἱστορουμένην ἰκανὴν ἔκτασιν και περιοχὴν, πρὸς ἣν συμφωνεῖ και ὁ Δικαίταρχος, καλῶν τὴν πόλιν Μεγάλας Θήβας και καθ' ἣν αὕτη ἔκειτο κατὰ τὸ μέσον τῆς Βοιωτίας και εἶχε περιμετρον ἐβδομήκοντα σταδίων, (Βίος Ἑλλ. στ. 93. 95).

Προσδιορίζαντες τὰς ἐπτὰ πύλας τοῦ μακροῦ τῶν Θῆβων τείχους, ἐγνωρίσαμεν τὴν χώραν ἐν σκιαγραφίᾳ, μὴ δυνάμενοι ἐν ἐνὶ «Περιοδικῷ» νὰ ἐρευνήσωμεν ἑταστικώτερον και νὰ ἐπισκοπήσωμεν τὰ ἔργα και τὴν διαμόρφωσιν τῶν ἀρχαίων ἐκείνων ἀνδρῶν, ὧν ὁ χαρακτήρ, ἵνα καταδειχθῇ και ἡ ἀνάπτυξις ἡ κατέχουσα ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ αὐτῆς τὰς αἰσθήσεις και ἐρμηνεύουσα πᾶν ὅ,τι ἐσωτερικῶς ἐρεθίζει τὸν ἀνθρώπον, δέον ὀδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ μίτου τῆς ἱστορίας και τῆς συγκριτικῆς μελέτης, νὰ γνωρίσωμεν ὑφ' ὁποίας ἠθικῆς ἀναπλάσεως και μορφώσεως εὐρίσκειτο ἡ πόλις τῶν ἡμιθέων, πρὸ και μετὰ τὸν θάνατον τῶν διδύμων βασιλέων 1.

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ Α. ΒΑΓΙΑΝΝΗΣ

Ἡ ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΜΕΜΝΩΝΕΙΟΥ ΑΓΓΑΜΑΤΟΣ ΚΑΙ Ἡ ΠΕΡΙ ΑΥΤΟΥ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

Ἐἴαν ἐνδοξον ἦτο ἐν τῇ ἀρχαιότητι τὸ ἀγαλμα τοῦτο και θαυμάσια ἱστορήματα διηγούνται περὶ αὐτοῦ. Παρὰ τῇ εἰσόδῳ, τοῦ ὑπὸ τοῦ Ἀμενόφιδος, ἐν τῇ πεδιάδι τῶν Θηβῶν, ἀνιδρυθέντος ἀνακτόρου, ἴσταντο δύο κολοῦσοί, ὅμοιοι ἀλλήλοις και τὸν θεμελιωτὴν αὐτῶν ἀπεικονίζοντες. Οἱ Ἕλληνες ὅμως ἐπιθυμοῦντες ἀπανταχοῦ τὴν ὑπαρξιν τῆς ἱστορίας τῶν, ἔλεγον, ὅτι ὁ εἰς ἐξ αὐτῶν παρίστα τὸν ὑπὸ τοῦ Ὀμήρου ἀναφερόμενον υἱὸν τῆς Ἥους, ἦρωα Μένωνα, τὸν ἐκ τῶν ἀπρωτάτων τῆς ἀνατολῆς μερῶν πρὸς βοήθειαν τῶν Τρώων μεταβάνα ἐπειδὴ

1. Μεθ' οὗς Εὐρύμαχος ὁ ἀρχων τῶν Φλεγῶν ὑπο-

δὲ ἀνὰ πᾶσαν πρῶταν, ἠκούετο ἐκ τοῦ ἀγάλματος ἦχος τις, σύμφωνος τῷ τῆς λύρας ἢ κιθάρας, ἔλεγον, ὅτι ἀναμφιδόλως ἦτο ὁ υἱὸς τῆς Ἥους, ὅστις ἐχαίρετα τὴν μητέρα του, και πανταχόθεν προσέτρεχον, ὅπως γίνωσι μάρτυρες τοῦ θαύματος. Ζῶηροτάτη δὲ, ὡς φαίνεται, ἦτο ἡ συγκίνησις τῶν εὐσεβῶν ἀκουόντων τοὺς ἀρμονικοὺς ἐκείνους ἦχους δι' ὅπερ τινὲς προσνύχοντο, ἄλλοι προσέφερον θυσίας, πάντες δὲ ἐγραφον ἐπὶ τοῦ βᾶθρου ἢ τῶν κνημῶν τοῦ κολοῦσου ἐπιγραφὴν ἑλληνικὴν ἢ λατινικὴν, εἰς πεζὸν ἢ ἐμμετρον λόγον, πρὸς ἐπικύρωσιν τῆς ἀληθείας τοῦ θαύματος. Αἱ ἐπιγραφαὶ αὐταὶ ὑφίστανται ἀχρι σήμερον και εἰσὶ λίαν περιεργοί, πρὸς σπουδῆν. Τινὲς εἰσὶ γεγραμμένοι ὑφ' εὐλαβῶν ἀσάμων, ὡς ὑπὸ τινος κλητῆρος ἢ ἀπελευθέρου τινὸς ἢ ἀξιοματικοῦ ὑπάρχει μάλιστα και τις ἀπλοῦ στρατιώτου, γαλατικῆς καταγωγῆς, ὅστις φαίνεται, ὅτι τὸσσην μεγάλῃν εὐχαρίστησιν ἔλαβεν ἐκ τῆς φωνῆς τοῦ Μένωνος, ὥστε τρεῖς και δεκάκις ἐπανῆλθεν, ὅπως τὴν ἀκοῦσῃ συνήθως ὅμως οἱ ἐπισκεπτόμενοι τὸν Μένωνα εἰσὶν ἀνωτέρων τάξεων. Οἱ ἐπαρχοὶ τῆς Αἰγύπτου ἐπεσκέπτοντο, πρὸ πάντων δὲ μετὰ τῶν συζύγων και τέκνων τῶν τὸ ἀγαλμα και μετὰ μεγίστης φροντίδος ἐπέγραφον μετὰ τοῦ ὀνόματός τῶν και τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν παρεστάθησαν εἰς τὸ θαῦμα εἰς δὲ ἐξ αὐτῶν, μὴ στεροῦμενος ματαιότητος, ἐκφράζεται, ὡς ἐξῆς: «Ἐπὶ τῆς δεκάτης τρίτης ὑπατείας τοῦ αὐτοκράτορος Δουμτιανοῦ, Τ. Πετρῶνιος Σεκοῦνδος, ἐπαρχὸς Αἰγύπτου, ἠκούσε τὸν Μένωνα και τὸν ἐτίμησε διὰ στίχων ἑλληνικῶν τῆς συνθέσεώς του, τοὺς ὁποίους ἐπέγραψεν». Ἐπονται δὲ δύο στίχοι, οὗς ὁ κ. Letron* εὐρίσκει ὀλίγον βεβιασμένους,

τάσσει τὰς Θήβας, ὡς ὁ Φερεκίδης ἱστορεῖ αὐτῶν μὲν οὖν ζώντων, οὐδὲν οἱ Φλεγῶναι τοὺς Θηβζίους ἠδύναντο διαθῆναι [κακόν] Θανόντων δὲ αὐτῶν, ἐπελθόντες οὖν Εὐρύμαχῳ τῷ βασιλεῖ τὰς Θήβας εἶλον». Ὁ Εὐστάθιος ἀναφέρει, ὅτι μετὰ τὴν τελευταίαν τῶν βασιλέων ὁ Εὐρύμαχος ἠρῆμασε τὰς Θήβας, ἀλλὰ οὐδεὶς ἕτερος τῶν ἀξιοπιστῶν συγγραφέων μαρτυρεῖ τὴν ἐρήμωσιν τῆς χώρας, τούναντιον δὲ ὁ μὲν Φερεκίδης ἐπιθεβαῖοι ἐν τῇ δεκάτῃ, ὅτι μετὰ τὸν θάνατον τῶν βασιλέων ὁ Εὐρύμαχος ἠρῆμασε τὰς Θήβας, ὁ δὲ Σχολιαστὴς τῆς Ὀμήρου Ὀδυσσεΐας (Α, 263) λέγει «Amphion et Zethus Thebas moris cinxerunt διὰ τοὺς Φλεγῶναι, μετὰ δὲ τὴν τελευταίαν αὐτῶν Εὐρύμαχος ἠρῆμασε τὰς Θήβας». Ἀλλ' ἡ φυλὴ αὕτη, ἡ πλεῖστα τομῆτασ ἀδικήματα, ὡς μυθιστορεῖται, κατὰ προαίρεσιν τοῦ Διὸς διεσθάρη ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος, διὰ καταστροφικῶν σεισμῶν.

* Συγγραφεὺς σπουδαιοτάτης πραγματείας περὶ τοῦ «Φωνήεντος Μενωνείου ἀγάλματος».

ὅπως δῆποτε ὅμως ἀνεκτοῦς, ὡς στίχους ἐπάρχου. Οἱ ἠγεμόνες ὡσαύτως, ὅσακις διέτρεχον τὴν Αἰγύπτον, δὲν ὤκνουσαν νὰ ἐπισκεφθῶσι τὸν Μένωνα.

Ὁ αὐτοκράτωρ Ἀδριανὸς, ὁ ἀπονος οὗτος ταξειδιώτης, ὅστις πάντα τὰ περιεργότερα μέρη τῆς Αὐτοκρατορίας του ἐπεσκέφθη, μετέβη ὅπως ἀκοῦσῃ και τὸν υἱὸν τῆς Ἥους κατὰ τὸν μῆνα Νοέμβριον, τοῦ ἔτους 130 μ. Χ. Ἐπειδὴ δὲ ἦτο και ποιητὴς, ἠγάπα νὰ περιστοιχῆται ὑπὸ τῶν εὐφυστέρων τῆς ἐποχῆς του, ἐξ ὧν τινες συνώδευον αὐτὸν και κατὰ τὸ εἰς Αἰγύπτον ταξειδίον, οὕτινος μάλιστα μετέιχε και γυνὴ τις συγγραφεὺς, ἡ Ἰουλίᾳ Μπαλπίρα, ἥτις εἰς τρεῖς περιόδους δακτυλικῶν στίχων ἐγκατέλειπεν ἡμῖν τὴν μνήμην τῶν ἐντυπώσεων τῆς. Αὕτη διηγεῖται, ὅτι πρὸ τοῦ Ἀδριανοῦ ὁ κολοῦσος ὑπερέβη ἑαυτὸν, τρεῖς κατὰ σειρὰν μελωδίας και ὅτι τρεῖς ἀνταπέδωκεν αὐτῷ ὁ αὐτοκράτωρ τὴν φιλοφρόνησιν, διότι ἡ περιποίησις ἐκείνη τοῦ Μένωνος λίαν ἐκολάκευσε τὸν αὐτοκράτορα και τοὺς παρισταμένους ἐνέπλησε χαρᾶς. — Εἶναι βεβαία ἀπόδειξις, ἔλεγεν ἐνθουσιῶσα ἡ Μπαλπίρα, ὅτι ὁ Καῖσαρ ἀγαπάται ὑπὸ τῶν θεῶν!»

Ἐπαναβλέπων τις ὅλας ταύτας τὰς μαρτυρίας, δὲν κωλύεται νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι οὐδὲν ἄλλο θαῦμα τῆς ἀρχαιότητος ἐμαρτυρήθη τόσον καλῶς, ὅσον τὸ τοῦ Μένωνος. Ἐπὶ δύο αἰῶνας και τι πλέον πάσης τάξεως ἐπισκέπται ἠκούσαν τῆς φωνῆς αὐτοῦ και μαρτυροῦσι περὶ αὐτῆς ἐξ αὐτῶν, δὲ εὐρίσκονται πολλοὶ ἀνεπτυγμένοι και εὐφυσίς, οὗς εὐκόλως δὲν ἠδύναντο ν' ἀπατήσωσιν, οἷον οἱ κυβερνήται ἐπαρχιῶν, διοικηταὶ λεγεῶνων, ἠγεμόνες και ἠγεμονίδες, οἵτινες βεβαίως δὲν θὰ ἠνείχοντο νὰ γίνωσι θύματα ἀπάτης. Τὸ θαῦμα λοιπὸν εἶναι ὅπως βέβαιον και δὲν εἶναι οὐδόλως πιστευτόν, ὅτι παρήγετο ὑπὸ τινος ἀγυρτικῆς ἐφευρέσεως τῶν ἱερέων, διότι ἐκτὸς τοῦ ὅτι σπάνιον εἶναι νὰ διαρκέσῃ ἀγυρτεία τοιαύτη εἰς χρονικὸν δύο αἰῶνων διάστημα, ἐκ τῶν ἐπιγραφῶν μανθάνομεν, ὅτι τὸ θαῦμα τοῦτο δὲν ἐγένετο πάντοτε και ὅτι πολλάκις οἱ συνελθόντες, ἵνα μαρτυρήσωσι τούτου, ἠπατήθησαν.

Σύζυγος ἐπάρχου τῆς Αἰγύπτου, μᾶς λέγει, ἐν ἐπιγραφῇ τῆς, ὅτι δις ἀνευ ἐπιτυχίας παρευρέθη. Ἀνωτέρω εἶδομεν ὁποῖων περιποιήσεων ἐτύχεν ὁ Ἀδριανὸς ὑπὸ τοῦ Κολοῦσου ἢ σύζυγος ὅμως αὐτοῦ δὲν ὑπῆρξε τόσον εὐτυχῆς κατὰ τὰς δύο

πρώτας επισκέψεις, διότι ο Μέμνων έμεινε άφωνος πρό αὐτῆς, πρός μεγάλην δυσαρέσκειαν τῆς αυτοκρατείας, ἥτις παρ' ὀλίγον ἐξωργίζετο κατὰ θεοῦ τόσον ἀπολατεύτου. «Τὰ σεβάσμα χαρακτηριστικά τῆς ἡγεμονίδος, λέγει ποιητῆς τῆς αὐλῆς, ἐξήστραπτον ὑπὸ τῆς ὀργῆς. Εὐτυχῶς ὅμως, ὁ υἱὸς τῆς Ἡοῦς δὲν ἐπέμενεν εἰς τὴν βάρβαρον σιωπὴν του καὶ ἀπέδειξεν, δις φωνήσας κατὰ τὴν τρίτην ἡμέραν, «ὅτι ἠρέσκετο εἰς τὴν συναναστροφὴν τῶν θεῶν». Ἐκ τούτων βεβαιούται, ὅτι ἐὰν τὸ θαῦμα ἦτον ἀποτελεσμα εὐσεβοῦς τινος ἀπάτης, ὁ θεὸς δὲν θὰ εἶχε τὰς ἰδιοτροπίας του καὶ δὴ θὰ ἐπροφύλασσετο, σιωπῶν ἐπὶ παρουσίᾳ τόσον ὑψηλῆς περιωπῆς προσώπων, ἐνῶ τρεῖς καὶ δεκάκις εἶχεν ἀκουσθῆ ὑπὸ στρατιώτου. Ἐδέησεν ὅθεν νὰ ζητήσωσιν ἀλλάχου τὴν αἰτίαν τοῦ θαύματος, περὶ τοῦ ὁποίου δικαίως δὲν δύνανται νὰ κατηγορηθῶσιν οἱ ἱερεῖς, καὶ μολονότι πρό 1600 ἐτῶν διεκόπη, ἠδυνήθησαν ν' ἀνακαλύψωσι τὸ ἀληθὲς αἴτιον καὶ τὸ τοιοῦτον ἰδίως ὀφείλεται εἰς τὸν κ. Λεῖτρον, ὅστις πρῶτος ἀπέδειξεν ἐναντίον τῆς γενικῆς πεποιθήσεως α) ὅτι τὸ θαῦμα ἤρξατο κατὰ τὴν βασιλείαν Ἀγούστου, β) ὅτι δὲν γίνεται λόγος πλέον περὶ αὐτοῦ μετὰ τὴν τοῦ Σεπτιμίου Σεβήρου, καὶ γ) ὅτι, ὅτε παρετήρησαν τοῦτο, ὁ κολοσσὸς εἶχε συντριβῆ. Ἀγνωστον συμβάν, πιθανῶς ὁ σεισμὸς, ἔρριψε κατὰ γῆς τὴν κεφαλὴν καὶ μέρος τοῦ κορμοῦ καὶ τότε παρετήρησαν, ὅτι ἀνὰ πᾶσαν πρῶταν ἐξέφευγεν ἐκ τῶν ἐσχισμένων πετρῶν εἶδος τι παραπύου. Τὸ περίεργον τοῦτο φαινόμενον παρετηρήθη καὶ ἀλλάχου. Εἰς τὰ λατομεῖα τοῦ γρανίτου, εἰς Σύνες τοῦ Καρνάκ, εἰς τοὺς ναοὺς τῶν Φυλῶν, εἰς τὰ Πυρρηναῖα καὶ εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Ὀρενόκου παρετήρησαν, ὅτι οἱ γρανιτικοὶ βράχοι παράγουσιν ἐνίοτε ἠχώδη τινὰ τριγμὸν κατὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου, ἰδίως ὅτε ἡ μεταξὺ τῆς νυκτὸς καὶ τῆς ἡμέρας θερμοκρασία εἶναι ἀρκούντως διαφέρουσα. Ἡ ἐξήγησις αὕτη καὶ διὰ τὸ τοῦ Μέμνωνος θαῦμα, εἶναι προσφανεστάτη καὶ πρός τοῦτο συντελεῖ μεγάλως ἢ τε ἐναρξίς αὐτοῦ, ὡς καὶ ἡ κατάπαυσις. Ἐπειδὴ τὸ θαῦμα ἤρχισε μετὰ τὴν συντριβὴν τοῦ ἀγάλματος, ἥτις ἦτο λίαν ἀναγκαία πρός παραγωγὴν τοῦ θαύματος, καὶ διότι μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Σεπτιμίου Σεβήρου, λίαν ἀφύως διαταχθεῖσαν ἐπισκευὴν αὐτοῦ, ἀγνωστον τὴν ἀνάγκην ταύτην, τὸ θαῦμα διεκόπη. Ὁ κ. Λεῖτρον ὑποθέτει, ὅτι οὗτος παρεφέρθη εἰς

τοῦτο ἐξ ὑπερβάλλοντος θρησκευτικοῦ ζήλου, διότι οἱ ἐπισκεπτόμενοι εὐσεβεῖς ἐσκέπτοντο καὶ τινες μάλιστα ὁμολογοῦσιν ἡμῖν τοῦτο ἐν ταῖς ἐπιγραφαῖς, ὅτι ἀφοῦ ὁ Μέμνων οὕτω κατεσυντηρημένος ἠδύνατο νὰ ἐκβάλλῃ εἶδος τι γογγυσμοῦ, βεβαίως θὰ ὠμίλει κάλλιστα, ἐὰν συνεπληροῦτο. Τοιαύτη, ὡς εἰκάζεται, θὰ ἦτο καὶ ἡ γνώμη τοῦ αυτοκράτορος, ὅστις ὦν λίαν ἀφοσιωμένος πρός τοῦτο καὶ τῆ εἰδολολατρεία, ἠθέλησε νὰ συγχύσῃ τοὺς ἀπίστους, παρέχων αὐτοῖς τὸ θέαμα θεοῦ ἐκ γρανίτου, ὀμιλοῦντος. Ἴσως δὲ ἐσκέπτετο, νὰ ἀντιτάξῃ τὸ περιφανὲς τοῦτο θαῦμα πρός τὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι' ἃ ὑπερυφανεύοντο οἱ Χριστιανοὶ καὶ δι' ὧν πλείστους προσήλκνον εἰς τὴν διδασκαλίαν των. Ἐνῶ λοιπὸν ἡ σύζυγός του, αυτοκράτειρα Ἰουλία Δόμνα, ἔγραψε διὰ τοῦ Φιλοστράτου, τὸν βίον Ἀπωλλωνίου τοῦ Τυανοῦ, ὃν ἠθέλον ν' ἀντιτάξωσιν εἰς τὸν τοῦ Σωτῆρος, αὐτὸς ἐσκέφθη, ὅτι δὲν θὰ ἦτο ἄσκοπον, πρός ἀποτελείωσιν τῶν ἀμφιβαλλόντων, νὰ πέμπῃ ν' ἀκούωσιν τὴν ἀρμονικὴν τοῦ Μέμνωνος φωνήν. Ἐκ τούτου ὀρμώμενος ἔδωκε τὴν διαταγὴν τῆς ἐπισκευῆς, ἀλλ' ἡ ἐπιτυχία τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης ὑπῆρξεν ἀτυχεστάτη. Αἱ πέντε ὀγκώδεις στιβάδες τοῦ πηλοῦ, ὡς ἀνήγειρον ἐπὶ τοῦ κατωτέρου μέρους, ὅπως ἀναπληρώσωσιν τὴν κεφαλὴν καὶ τοῦ κορμοῦ τὰ ἐλλείποντα, ἐσχημάτισαν στομίδα, σταματήσασαν τὰς δονήσεις.

Αἱ περὶ ἐπιστημονικῆς ὅμως ἀληθείας περιγραφαὶ μέχρι τοῦδε τῆς ἐξηγήσεως τοῦ φαινομένου, δὲν ἀνταποκρίνονται εἰς τὴν ἀκρίβειαν. Ἡ ἐξήγησις καθ' ἡμᾶς εἶναι ἀπλουστάτη. Θεῶσατε ἀπέναντι τοῦ ἀνέμου, ἰδίως τοῦ ζεφύρου, σωλῆνας, μεταλλικὰ ἢ ξύλινα ἢ καλάμνα μουσικὰ ὄργανα καὶ θ' ἀκούσητε λεπτοὺς μουσικοὺς ἠχοὺς. Ἦδη δὲ διευθετήσατε καταλλήλως τοὺς σωλῆνας ἢ τὰς σχισμάδας, δι' ὧν διέρχεται ὁ ἀνεμὸς καὶ θ' ἀπολαύσητε φωνητικὸς φθόγγους. Τὸ Μεμνώνειον ἀγαλμα τοιαύτην ἐπιτηδείαν διάταξιν, ὡς φαίνεται, εἶχε παρὰ τῷ στόματι του, καταλλήλως καὶ πάνυ εὐφύως ὑπὸ εἰδάμονος τεχνήτου διευθετημένην, γνωστὴν μόνον, λόγῳ συμφύροντος, τοῖς ἱερεῦσιν ἢ ἀρμοδίοις καὶ οὕτω παρήγοντο οἱ ἐναρθηροὶ φθόγγοι τοῦ ἀψύχου παραστάτου, διὰ τῆς ἠχώδους διελεύσεως τοῦ ἀνέμου ἐκ τῶν σχισμῶδων.

* II.

Ο ΡΟΒΙΝΣΩΝ ΤΗΣ ΕΡΗΜΟΥ

[ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΔΙΗΓΗΜΑ]

Περὶ τὰ τέλη τοῦ φθινοπώρου τοῦ ἔτους 1861 μεγάλη ἔντασις τοῦ ψύχους εἶχεν ἐπέλθει κατὰ τὰς εὐρείας πεδιάδας τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς, αἵτινες κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκαίην ἦσαν ὅλος ἐρημοί, ἀνευ κατοίκων. Μόνον δὲ δις κατ' ἐνιατὸν καὶ εἰς ὠρισμένον χρόνον αἱ ἀπειροὶ αὐταὶ ἐρημίαι διεσχίζοντο ὑπὸ ποιμνίων βουβάλων, οὓς κατεδίωκον στίφη ἀγρίων, πολὺ ἐπιφοβωτέρων τῶν θηρίων τούτων, τὰ ὅποια ἔτρωγον πρό αὐτῶν· ἀλλὰ καθ' ἡν ἐποχὴν ἄρχεται ἡ διήγησις ἡμῶν, ἡ θῆρα αὕτη εἶχε παύσει.

Δύο ἄνδρες, ὁ σοφὸς Βαλδοῦνος Μολχόζεν καὶ ὁ συνταξιδιώτης του, περιεπλανῶντο μόνον κατὰ τὰς φρικαλέας ταύτας ἐρήμους. Οἱ τρεῖς ἵπποι των καταληφθέντες ὑπὸ τοῦ ψύχους, ἐξητλημένοι ὑπὸ τῆς κωπώσεως, εἶχον πῆσει ὁ εἰς μετὰ τὸν ἄλλον, διὰ νὰ μὴ ἐγεθῶσι πλέον· ὁ δὲ ἡμίονος, ὅστις ἔφερε τὰς ἀποσκευὰς καὶ τὰς πολυτίμους συλλογὰς τοῦ κ. Βαλδοῦνου, καθ' ἡν στιγμήν αἱ περιηγηταὶ μας διήρχοντο ἐπὶ τῶν νώτων ἀμμωδῶν τινῶν λόφων, προσβληθεὶς καὶ οὗτος κατὰ μέτωπον ὑπὸ ψυχροῦ καὶ παγεροῦ βορρᾶ, ἐκάμθη ἀφῆνης, ἐκυλιόθη κατὰ γῆς καὶ ἐψύγη.

Τὶ νὰ ἀπογείνη τις ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, τῷ μικρῶν πάσης κατοικίας καὶ βοήθειας, ἀνευ οὐδεμιᾶς καταφυγῆς; πῶς νὰ μεταφέρῃ τὰ πλούσια ἐξέρματα, σπανιωτάτων ζώων, τὰ ἀγνωστα φυτὰ, τὰ δαίγματα τῶν μετάλλων καὶ τῶν λίθων, τὰ παντὸς εἶδους περίεργα, ὧν ἕκαστον εἶχεν ἰδιαιτέραν ἱστορίαν, πάντα δὲ ἦσαν θησαυροὶ ἀνεκτίμητοι, συναθροισθέντες μετὰ κίνδυνον τῆς ζωῆς καὶ ἀποτελοῦντες τὴν μόνην περιουσίαν τοῦ δυστυχικοῦ ἐπιστήμονος;

Ἄλλ' ὁ κ. Βαλδοῦνος δὲν ἀνησυχεῖ ὅσον ἤθελε τις πιστεῦσαι· διότι ἐγνώριζεν, ὅτι τρεῖς ἢ τετράκις τοῦ ἔτους, τὰς εὐρυχώρους ταύτας πεδιάδας διέρχεται ὁ ἀπὸ τοῦ Γαρνέῦ μέχρι τοῦ ποταμοῦ Λιπλάτα ταχυδρόμος· ἐπὶ τῆς τακτικῆς δὲ τούτου διαβάσεως πεποιθότες οἱ δύο ὁδοιπόροι, ἔλυσαν τὴν μικρὰν ἰνδικὴν σκηνὴν των, ἥτις εἶχε προστατεύσει αὐτοὺς ἐπὶ τὸσαύτας νύκτας· ἔστησαν αὐτὴν καὶ ἐσώρευσαν ὑπ' αὐτὴν πάσης τὰς συλλογὰς των, ἀποζώντες ἐκ τοῦ ὑπολοίπου τῶν ζωοτροφῶν των, συνισταμένων ἐκ παστοῦ βουβαλείου κρέατος, ὀρυζίου καὶ ἀραβοσίτου· εἶχον δὲ καὶ ταῦτα εἰς ὀλίγην μὲν ποσότητα, ἀλλ' ἱκανὴν κατὰ τὴν ἰδέαν των, μέχρι τῆς προσδοκωμένης βοήθειας. Ἀλλὰ δυστυχῶς ἡ βοήθεια αὕτη ἤρχισε πολὺ τὸ ταχυδρομεῖον δὲν ἐφαίνετο· δὲν ἦτο δὲ μόνη ἡ πείνα, ἣν οἱ ὁδοιπόροι εἶχον νὰ φοβῶνται, ἀλλὰ καὶ αἱ σιαγόνες τῶν λύκων καὶ τὰ βέλη καὶ οἱ κρανιοθλάσαι τῶν ἀγρίων· πλὴν

πάντα ταῦτα δὲν κατέβαλον τὸ θάρρος αὐτῶν.

Τέλος ἡμέραν τινὰ μετὰ σκιρτημάτων χαρᾶς διέκρινεν ὁ κ. Βαλδοῦνος μακρόθεν τὸν παιδρὸν ἤχον τῶν κωδωνίσκων τοῦ ταχυδρομεῖου· οἱ ἐξ ἡμίονοι τοῦ ταχυδρομεῖου ἐπλησίαζον καλπάζοντες καὶ ἀπὸ τούτου οἱ ὁδοιπόροι ἐθεώρουν ἑαυτοὺς σεσωσμένους.— Φεῦ! ὅταν ὁ ὁδηγὸς ἐπλησίασε καὶ ἔμαθε τὴν ἀμηχανίαν των, διεκήρυξεν, ὅτι ἡ ἄμαξά του ἦτο πλήρης καὶ ὅτι ὄχι ἀνευ μικροῦ κινδύνου ἤθελε συγκατανεύσει νὰ προσλάβῃ ἕνα ἄνθρωπον περιπλέον· ὅσον διὰ τοὺς δύο ἦτο πρᾶγμα ἀδύνατον· τὸ δὲ νὰ δεχθῆ τὴν ἐλαχίστην ἀποσκευὴν, ἤθελεν εἶσθαι ἐπίσημος ἀφροσύνη, τὴν ὅποιαν βεβαίως δὲν θὰ ἔπραττεν. Ἦθελε λάβει τὸν ἕνα τῶν ἀνθρώπων, ἰδοὺ τὸ πᾶν, ἀλλ' ὑπέσχετο νὰ πέμψῃ βοήθειαν εἰς τὸν ἕτερον, μόλις ἐφθάνεν εἰς τὸν πρῶτον σταθμὸν, ἀπέχοντα ἑκατὸν πενήκοντα χιλιομέτρων. Εἰς λοιπὸν μόνον ἔπρεπε νὰ ἀναχωρήσῃ! ἀλλὰ ποῖος ἐκ τῶν δύο νὰ μείνῃ; ἔβαλον κλήρους καὶ ἔχασαν ὁ κ. Βαλδοῦνος Μολχόζεν· μετ' ἐν πῆδημα τότε ὁ συνοδοιπόρος του ὤρμησεν εἰς τὴν κενὴν θέσιν καὶ οἱ ἐξ ἡμίονοι ἐτανέλαβον τὸν ἰσχυρὸν καλπασμὸν των.

Ὁ ἐναπολειφθεὶς ἀκίνητος ἠκολούθει διὰ τῶν ὀφθαλμῶν του τοὺς ἀναχωροῦντας· μετ' ὀλίγον δὲ δὲν ἔβλεπε πλέον ἢ τὴν κατάλευκον χιόνα καὶ τὴν συγκεχυμένην οὐρίχλην καὶ ὅμως παρετήρει ἀκόμη! ἠκούσε πρό πολλοῦ τὸν ἤχον τῶν κωδωνίων, ὅστις εἶχεν ἀφανισθῆ ἐντὸς τῆς μεγάλης σιγῆς τῶν ἐρήμων καὶ ἠκροάζετο ἀκόμη! Ἐμείνεν ἐκεῖ μόνος, ὀρθιος, ἀπλανής, ἀναυδὸς μέχρι οὗ ἔπεσε κατὰ γῆς ἐνοκλάζων, μετὰ τὴν κεφαλὴν ἐντὸς τῶν γονάτων του, οὔτε κραυγὴν οὔτε δάκρυον ἀναπέμπων, καθότι ματαίως προσεπάθει νὰ συγκεντρώσῃ τὰς δυνάμεις του· πᾶσα σκέψις ἐσθύνετο ἐν αὐτῷ καὶ ὅμως ἦτο γενναῖος ἄνθρωπος καὶ εἶχε καρδίαν! Ἐπὶ τέλους ἐσκέφθη τὸν παντεπὸπτην ὀφθαλμὸν, τὴν Πρόνοιαν, ἥτις περιλαμβάνει τὸ πᾶν· ἐσκέφθη τὸν Θεόν, τὸν πανταχοῦ παρόντα καὶ τὸ θάρρος, ἐπανήλθεν εἰς τὴν καρδίαν του.

Οὐδένα τῶν ἐπαπειλούντων αὐτὸν φρικωδῶν κινδύνων ἠγνῶει, ἀλλ' ἠγωνίσθη νὰ ἐπαρκῆσῃ εἰς πάντα· πρῶτον ἐπιθεώρησε τὰ ὄπλα του καὶ εἶδεν, ὅτι εἶχεν εἰσέτι πολεμοφόδια. Συνέθροισεν καὶ συνεσώρευσε τὴν χιόνα, ἥτις ἐκάλυπτε τὴν γῆν περὶ τὴν σκηνὴν του, διὰ νὰ ἔχη αὐτὴν ὡς προπύργιον κατὰ τῆς πιπτούσης ἐξ οὐρανοῦ· προσέτι ὁ ἐκ τοῦ χιόνος τοῖχος, ὃν ἀνύψωσεν, θὰ προεφύλαττεν αὐτὸν καὶ ἀπὸ τῶν παγερῶν ἀνέμων· συνέλεξε δὲ εἴτα δεκαξύλα ἠδυνήθη νὰ εὐρῆ ἢ νὰ κρημίσῃ καὶ νὰ μετακομίσῃ σὺν αὐτὰ μέχρι τοῦ κατωφλίου του, ὅπου ἐσχημάτισεν δι' αὐτῶν στοιβάδα. Σωροὶ σκεπασμάτων ἐσχημάτιζον τὴν κλίνην του καὶ ὅπῃ ἐν τῷ ἐδάφει ἐχρησίμευεν αὐτῷ ἀντὶ ἐστίας καὶ ἐπειδὴ ὁ ταχυδρόμος ὑπε-

σχέτη επίσημως, αὐτῶ βοήθειαν πρὸ τῆς λήξεως τῆς δεκαπενθημερίας, διήρουν εἰς δεκατέσσαρα μέρη ἀνάλογα, ὃν ἕκαστον ἤθελε καταναλώσει ἀνά πᾶσαν ἡμέραν, τὰς ὀλίγας ζωτροφίας, αἵτινες τῶ ἐναπέμεινον· ἐπίστευσεν, ὅτι τοιούτοτρόπως ἤθελε πολεμήσει τὴν πείναν τοῦ· ἐπειτα ἀφοῦ ἀνεσκάλευσε τὸ πῦρ καὶ ἔβρασε τὸ ἐν τῶν μεριδίων τοῦ κρέατος καὶ τοῦ ὄρυζιου, ἐξάντηθες ἐκ τοῦ κόπου καὶ τῆς συγκινήσεως, ἀπεχώρησεν εἰς τὴν κλίνην τοῦ, διὰ νὰ περιμένῃ ἐκεῖ τὴν ἐπέλευσιν τῆς νυκτός. . . τῆς πρώτης φεῦ νυκτός, ἣν ἐμελλε νὰ διέλθῃ μόνος ἐν τῇ ἐρήμῳ.

Ἡ σιγή καὶ ἡ ἐρημία τῶ ἐφάνησαν ἐν τῶ ἅμα ἀνυπόφοροι, διὰ νὰ κρατήσῃ δὲ συναναστραφῆν αὐτὸς διὰ τοῦ ἑαυτοῦ του, ἐδοκίμασε νὰ ὀμιλῇ ὑψηλοφώνως, ἀλλ' ὁ βᾶθος ἤχος τῆς φωνῆς του τῶ ἐνεποίει μᾶλλον τρόμον.

Καὶ ὁ ἥλιος δὲν ἤργησε νὰ κρυβῆ ὀπισθεν τῶν πυκνῶν νεφῶν, αἱ δὲ τελευταῖαι αὐτοῦ ἀκτίνες μόλις ἐπορφύρουν τὴν λευκὴν πεδιάδα, ὅτε ὁ παγερός ἀνεμος ἐφερν εἰς τὰς ἀκὰς τοῦ ταλαιπώρου τούτου ἀνδρὸς τοὺς μανιώδεις ὄρυγμούς τῶν λύκων, οἵτινες συνηθροίζοντο κατὰ ποιμίνα εἰς τὸ βᾶθος τῆς χαράδρας, ὅπου πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν εἶχε καταπέσῃ ὁ τελευταῖος ἵππος του. Ἐκ τοῦ πτώματος τούτου δὲν εἶχον ὑποληφθῆ ἡ καταφαγωμένα καὶ στυλπνά τινα ὀστά, ἅτινα τὰ θηρία δὲν ἔπαυσαν καθ' ὅλην τὴν νύκτα λυσσῶντα καὶ ὀρούμενα πρὸ τῶν εἰδεχθῶν τούτων λειψάνων.

Ὡς μοναδικὴν δὲ ἐνασχόλησιν, καθόσον ἤκουε τὰς φρικώδεις ταύτας κραυγὰς, ὁ δυστυχὴς Μολχόξεν, δὲν εἶχε ἄλλην ἢ νὰ ζητῇ ν' ἀπαριθμῇ καθ' ἑαυτὸν τοὺς ἔχθρους, οὗς μετ' ὀλίγον ἴσως θὰ εἶχε νὰ πολεμήσῃ καὶ ἐπαναρχίζων τὴν πρωτάκουστον ταύτην ἀριθμῆσιν, ἔτρεμεν ὑπὸ τὰ καλύμματα του. Ἐπὶ τέλους ἐνέδωκεν εἰς τὴν κόπῳσιν, ἀπεκοιμήθη καὶ ὅτε τὴν ἐπαύριον ἡ πείνα τὸν ἀφύπνισεν, ἣν ἤδη πλήρης ἡμέρα.

Ἔσυρε μίαν ἐγκοπήν ἐπὶ τῆς πασσάλου, ἣτις ὑπεστήριζε τὴν σκηνὴν του, διὰ νὰ χρονολογήσῃ τὴν ἐποχὴν του ταύτην. Ἦτο τότε ἡ 16 Νοεμβρίου· ὑπελόγιζε λοιπόν, ὅτι τὴν ἡμέραν τῶν Χριστουγεννῶν, ἀνευ οὐδεμιᾶς ἀμφιβολίας, ἴσως καὶ ἐνωρίτερον, ἤθελεν εἶσθαι ἐν ἀσφαλεῖς μεταξὺ τῶν φίλων του. Ἀλλ' ὅμως ἡ δευτέρα αὕτη ἡμέρα τῆς μοναξίας ὑπῆρξε μακρὰ καὶ ἀγωνιώδης· ἤδη αἱ δυνάμεις ἐγκατέλειπον αὐτὸν, ὅταν δὲ ἔσυρε τὰ ξύλα του ἐχώλαινε· κομίζων δὲ τὸ ὕδωρ του ἐταλαντεύετο, ὡς τέλειος μέθυρος.

Ἐπανακάθησε λοιπόν ἐπὶ τῆς κλίνης του ὄλων ἀποθαρρυνθείς· ἐπλήρωσε τὴν κάπνοσύριγγά του μὲ φύλλα ξηρὰ ἰτιάς, δίκην καπνοῦ καὶ τοὺς ὀφθαλμούς προσηλωμένους ἔχον ἐπὶ τοῦ λέθητος, ὅπου ἔβραζε ὄραξ ἀραβοσίτου, ἀφῆρθη οὕτως ἐν τῇ θλίψει του. Ἀλλ' αἰφνιδίως ἡ γυμνὴ πεδιάς, ἣτις ἐξεστίνετο ἐνώπιον τῆς σκηνῆς του, ἐκαλύφθη ὑπ' ἀνθρωπίνων ὀντων, καθόσον πολλοὶ

τούτων, διώκοντες πρὸ αὐτῶν ποσότητα θηρίων, διηυθύνθησαν πρὸς τὸ μέρος του. Ἔστη τότε εἰς προφύλαξιν μὲ τὰ ὅπλα ἔτοιμα καὶ ποδὶ σταθερῶ ἀνέμενε τοὺς νεοελθόντας· ἀλλ' ὅτε εἶδεν αὐτοὺς ἐκ τοῦ σύγγυος, ἀνεγνώρισεν αὐτοὺς ἀνήκοντας εἰς τοὺς Δελλαβάρους, φυλὴν φιλικὴν, ἤδη ἡμιπολιτισθεῖσαν ὑπὸ τῶν ἱεραποστόλων. Οἱ ἄγριοι ἔστησαν εἰς ἀπόστασιν βολῆς πυροβόλου καὶ εἰς τούτων ἀποχωρισθεῖς τῆς ὀμάδος ἀπατάθη ἀγγλιστὶ εἰς τὸν κύριον Βαλδουῖνον, ὅστις παρεκάλεσεν αὐτὸν ἀμέσως νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν σκηνὴν. Ἄνευ τοῦ ἐλαχίστου δισταγμοῦ ὁ ἄγιος ἦλθε νὰ καθήσῃ φιλικῶς, παραπλευρῶς τοῦ λευκοῦ ἀνθρώπου καὶ νὰ τὸν παρακαλέσῃ νὰ συνεννοηθῇ μετ' αὐτῶν· τῶ παρέστησε τὴν αὐξάνουσαν ὀριμότητα τοῦ καιροῦ, ἀπηρίθμησε τοὺς κινδύνους, οἵτινες τὸν ἠπειλοῦν, ἐπέμεινε, ὅτι εἶναι ἀδύνατον οἱ λευκοὶ νὰ ἔλθωσιν εἰς βοήθειάν του καὶ ὀλόκληρος ἡ ὀμάς τὸν παρεκάλεσε νὰ καταλίπῃ τὰς ἀποσκευὰς του καὶ νὰ σώσῃ τὴν ζωὴν του, ἐρχόμενος μετ' αὐτῶν.

— Οἱ λύκοι, ἔλεγεν αὐτῶ, δὲν θὰ σὲ ἀφῶσιν ἡσυχον, οὔτε τὴν νύκτα οὔτε τὴν ἡμέραν. Δὲν θὰ ἔχησ ποτὲ οὔτε εἰρήνην, οὔτε ἀναχωρήσῃ μετ' αὐτῶν· ἀνδὲ ἀνακαλυφθῆς ὑπὸ τῶν Παννίων, ὅπερ ἀναμύθηλον, αἱ βάρβαροι αὐταὶ φυλαὶ τόσο ἐχθραὶ τῶν ὤχρων προσώπων, ὅσῳ καὶ ἡμῶν, δὲν θὰ σὲ ἀφῶσιν νὰ διαφύγῃς· θὰ κλαπῆς ὑπ' αὐτῶν, θὰ φονευθῆς, θὰ ἐκδαρῆς καὶ οὐδὲν θὰ σὲ σώσῃ ἀπὸ τῶν χειρῶν αὐτῶν· οἱ λευκοὶ τῆς ἀποστολῆς δὲν θὰ διακινδυνεύσωσιν οὔτε τοὺς ἵππους τῶν οὔτε τὰ χρήματα, οὔτε τὴν ζωὴν, διὰ νὰ σώσωσιν ἀνθρώπων ἔρημον, ὃν ἤδη πιστεύουσιν ἀπολλωλότα. Ὑπάγωμεν ὅθεν, ὑπάγωμεν... ἔλθε μεθ' ἡμῶν καὶ ἄς μὴ βραδύνωμεν!

Πρὸς δυστυχίαν του ὁ κ. Βαλδουῖνος εἶχε δώσει πίστιν εἰς τὴν ὑπόσχεσιν τοῦ ταχυδρόμου ἐν τὴν φιλίαν τοῦ συνοδοιπόρου του καὶ εἰς τὴν γενναιοφροσύνην τῶν συμπατριωτῶν του. Ἄλλως τὴ ἡ εὐθύτης του δὲν τῶ ἐπέτρεπε ν' ἀρνήθῃ τὴν κατοχὴν ἐμπορευμάτων μεγάλης ἀξίας, ὃν μέρει ἀνήκεν εἰς ἄλλον. Πεποισθῶς, ὅτι ἦτο ἀδύνατον νὰ λησμονηθῇ ὑπὸ τῶν ἑαυτοῦ, βασιζόμενος εἰς τὰ μέσα τῆς μετακινήσεως, τὰ παρ' αὐτοῦ προητοιμασθέντα, ὡς ἐπατάζετο, ἀπεκρίνατο, ὅτι εἶνε βέβαιος, ὅτι οἱ φίλοι του θὰ σώσωσιν αὐτὸν καὶ τὰ πράγματά του καὶ ἠρνήθη ὀριστικῶς τὴν φιλάνθρωπον προσφορὰν τῶν Δελλαβάρων.

Τότε ἐγερθεὶς βραδέως εἰς τῶν Ἰνδῶν, ἐπρόβαλε τὸ ὑπερήφανόν του ἀνάστημα καὶ εἶπε:

— Διὰ σὲ, ὁ λόγος ὤχρου προσώπου, ἰσχύει περισσότερο παρ' ὅσον ἡ καλὴ θέλησις, ἡ πρόθυμος χεὶρ καὶ ἡ πιστὴ καρδία ἐνός ἐρυθροῦ· ἀφοῦ δ' ἔκαμες τὴν ἐκλογὴν σου, εὐχομαί νὰ μὴ μετανοήσῃς.

(ἔπεται συνέχεια)

ΤΟ ΑΓΓΕΛΟΥΔΙ

Στὴ γέννησι τῆς Ἑλλῆς μου

Ἀμύριστο κι' ἀνεγγιχτο καὶ δροσοσταλαγμένο ἐκεῖ ἦγλά στὸ ξέφυτο ρόδο πανώρη ἀνθίζει· κι' ὡς ἀπὸ κῆπο αστέριον νᾶνε στὴ γῆ πεσμένο κάποια μαγεία ἀπόκομη τριγύρω του σκορπίζει.

Κ' ἕνας μικρὸς καρδαλός, ποῦ τὸ κελαϊδῆμά του ἀντιλαλαί ἀγνώριστο σὲ κόσμῳ ποῦχει πλάσει, εἶδε τὸ ρόδο ἀπὸ ἦγλά μὲς' στ' ἀναφῆριασμά του καὶ στὰ κλαδιά του ἐπέταξε γοργὰ νὰ ξεποστᾶσῃ.

Σκορπάει τὸ ρόδο πλειότερη τὴ μαγικὴ του ἀχνάδα καὶ σμίγουν μύρα πάναγα μ' ἐν' ἄδοιο τραγοῦδι, καὶ νᾶ, λευκὸ κι' ἀνάλαφρο καὶ μὲ χιονάτη ἀχνάδα ἕνα μικρὸ ξεπρόβαλλε κι' ὄνειρευτὸ ἀγγελουδί...

ΔΗΜ. ΚΡ.

ΑΜΑ ΣΕ ΚΡΙΝΗ Ο ΘΕΟΣ

Γιατ' εἶχες κάνει ὄρο σταυρὸ, εἰς τὴ ζωὴ σου ποτὲ νὰ μὴ μοῦ δώσῃς ἕνα γλυκὸ φιλί σου ἅμα σὲ κρίνη ὁ θεὸς, μὴ χάμι θὰ ζητοῦσα: Ἡὰ σ' εἶρχε σὲ κόλασι τᾶσαι χωρὶς μιλιὰ καὶ ὅποταν ἐγὼ ἦθελα, νὰ σοῦπερα φιλιὰ καὶ πάλι τ' ἀγειλάκια σου ἐγὼ νὰ τὰ σφαλοῦσα· τέτοια ταιριάζει κόλασι σ' ὅσαις φιλι τὸ θένα καὶ κάνουν γάτια ὀλημερῆς καὶ πάλι δὲν τὸ λένε.

Ἐπισκοπετῶ Σύρου 1899

Μιλτων Βιτάλης

ΕΞΟΡΚΙΣΜΟΣ

Σ' ἐξορκίζω στὴν αἰθρία Ὀμορφιά σου τὴ γραμμμένη Ἄλλοτε στὴν Ἐκκλησία Νὰ μὴν ἐρχεσθαι καυμένῃ...

Γιατὶ σὰ σὲ ἰδῶ, ψυχὴ μου, Τόσο ὀμορφῆ ἐκεῖ χάμω Ἀνεμῶν τὴν προσευχὴ μου Ὄποῦ στὸ Χριστό μου κάμω

Καὶ μ' εὐλάβεια μεγάλῃ Μοῦρχεται νὰ γονατίσω Σὰ Χριστοῦ εἰκόνα ἄλλῃ Σένανε νὰ προσκυνήσω

Ἄφινέ με κᾶν νὰ κάνω Ἐκεῖ μέσα τὸ σταυρὸ μου. Φθάνει ἐξω ὅπου χάνω Διὰ σὲ τὸ λόγιμό μου.

Ἐν Ἀρσίση Μάιος 1901.

Γ. Γ. Ἀντωνιάδης.

Ο ΠΟΘΟΣ

Ὡ! Σὲ ποθῶ ὅπως ποθεῖ ἢ ἀπὸ τὸν τὸ δάσος κι' ὁ γλυκυλλάλος κόττυφος νὰ κελαδῆ στὸ δάσος.

Ὡ! Σὲ ποθῶ, ὅπως ποθεῖ ἢ ἀπελπίς τὸ μνήμα, ὅπως ὁ ναῦτης ὁ καλὸς τῆς θαλάσσης τὸ κύμα!! Ἀρίσσα. Ἄδαμάντιος Νικολαΐδης.

ΩΦΕΛΙΜΟΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΑ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

Ὅλα τὰ ζῶα ἔχουσι ποῖαν τινα, ὀρισμένην ὄμως, θερμοκρασίαν καὶ μέχρι βαθμοῦ τινος ἀνεξαρτήτου ἀπὸ τῆς τοῦ περιβάλλοντος αὐτᾶ, ἐν ᾧ εὐρίσκονται κενῶν θερμοκρασίας. Ἡ ποσότης αὕτη τοῦ θερμογόνου, ζῶα κ ἡ θ ε ρ μ ὁ τ ης καλουμένη, ποικίλλει ὡς εἴης, κατὰ ζῶα:

Ὁ ἄνθρωπος ἔχει	36° 49—37° 25
Ὁ ἵππος καὶ ὄνος	37° 05—38°
Ὁ βοῦς	35° —38° 05 "
Τὸ πρόβατον καὶ ἡ αἶξ	39° 05—40°
Ὁ χοῖρος	34° 01—
Ὁ κύων καὶ ἡ γαλῆ	38° 05—39°

Η ΓΟΝΙΜΟΤΗΣ ΤΩΝ ΕΝΤΟΜΩΝ

Ἡ γονιμότης τῶν ἐντόμων καὶ τῶν ἰχθύων εἶναι μεγάλη. Ὅτω: Μία βασίλισσα μελισσῶν δύναται νὰ γεννήσῃ καθ' ἑκάστην ἐπὶ δύο μῆνας 200 ὠά, ἅτινα ἐκκολάπτονται ἐν διαστήματι 3 ἡμερῶν.

Μία μόνη μυῖα ἐκ τοῦ εἶδους τῶν εἰς τὰς οἰκίας ἀπαντωμένων γεννᾷ εἰς μίαν ἐποχὴν, 20,000,000 ὠά. Μία φωνεὰ σφηκῶν περιέχει κατὰ τὸ σύνθηες 15 ἔως 16 χιλ. κελλίων.

Ἐκάστη ἡμέρα πρινοκοκκίου περιέχει 70,000 ἐντόμων, ἐπειδὴ δὲ καθ' ἕκαστον ἔτος εἰσάγονται ἐν Εὐρώπῃ 600 ἔως 700,000 λιτρῶν πρινοκοκκίου, εἰσάγονται ἐπομένως 42 ἔως 49,000,000,000 ἐντόμων.

Ὁ κυρτῖνος, ἡ πέρακη, γεννᾷσιν 50 ἔως 200,000 ὠά· ἡ ἀρίγγα 20 ἔως 30,000, τὸ σκομβρίον 400 ἔως 500,000, ὁ καλλαρίας 2 ἔως 3,000,000 ὁ δὲ σολομὸς γεννᾷ καθ' ἕκαστον ἔτος 8 ἔως 10,000,000 ὠά.

Η ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΙΔΙΟΤΗΣ ΤΗΣ ΓΙΑΟΥΡΤΗΣ

Ὁ κ. Ρόζε, ὃν κατὰ τὸ παρελθὸν θέρος ἐπιλοξένησαν καὶ αἱ Ἀθῆναι, ἐν τινι τελευταίᾳ αὐτοῦ διαλέξει πρὸ τῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν, ἐν Ἀμερικῇ, ὀμίλησε περὶ τῆς ὑγιεινῆς ἐπιδράσεως καὶ τῆς θεραπευτικῆς ιδιότητος τῆς γιαούρτης, ἰδίως εἰς τινὰς εἰδικὰς παθήσεις τῶν πεπτικῶν ὀργάνων, ὡς ὁ ἴδιος ἔλαβε τὴν εὐκαιρίαν νὰ βεβαιωθῇ πειραματικῶς.

Ὁ κ. Ρόζε, ἔχων ὑπ' ὄψει τὰ πορίσματα εἰδικῶν ἐπὶ τῆς γιαούρτης μελετῶν καὶ τὰς σχετικὰς μετὰ τὴν κατασκευὴν τῆς πληροφορίας τοῦ εἰδικωτάτου περὶ τὰ τοιαῦτα καὶ ἐκ τῶν καθηγητῶν τῆς Ἀκαδημίας κ. Γ. Σ. Μανιατάκη, ἀνέπτυξε ταύτας, παρουσιάσας ἅμα καὶ ἀρίστης ποιότητος γιαούρτην, ἣν ὁ ἴδιος κατεσκεύασεν. Ὁ κ. Ρόζε πρὸς τούτους ἐκφράσας τὴν εὐχὴν, ἵνα εἰσαχθῇ καὶ διαδοθῇ ἐν Ἀμερικῇ, τὸ τὸσον ὑπὸ ὑγιεινῆν ἐποφιν ὀφέλιμον αὐτὸ προϊόν τῆς κατεργασίας τοῦ γάλακτος, προσεφέρθη νὰ διδάξῃ καὶ τῶν τρόπων τῆς κατασκευῆς.

Σημειωτέον προσέτι ὄμως, ὅτι ἡ φαρμακευτικὴ τῆς γιαούρτης ιδιότης ἦτον ἀπὸ πολλοῦ γνωστὴ ἐν Ἑλλάδι παρὰ τῶν λαῶν, ἣν διεβεβαίωσαν καὶ καθώρισαν ἡ ἐπισταμένη ἔρευνα καὶ αἱ πειραματικὰ μελέται τοῦ διαπρεποῦς ἀμερικανοῦ ἱατροῦ.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΠΑΙΓΝΙΟΝ

ΘΕΜΒΑΙΩΔΕΣ ΠΕΙΡΑΜΑ ΗΛΕΚΤΡΟ-
ΜΑΓΝΗΤΙΣΜΟΥ

Ἐν ἅπασιν τοῖς φυσικοῖς ἐργαστηρίοις ἐκτελεῖται διὰ τριῶν δαπανηρῶν ἐργαλείων, ἴσως τῆς π. υ. ε. δ. ο. σ. κ. ο. π. ι. ο. υ. καὶ τῆς ἡλεκτρικῆς στήλης, τὸ περίφημον πείραμα τοῦ δανοῦ φυσιολόγου Ἐρστεδ. πρὸς ἀπέδειξιν τῆς ἀποκλίσεως, ἐκ τῆς ἰσορροποῦσης θέσεώς της, μεμαγνητισμένης βελόνης, τεθειμένης πλησίον ἀγωγῶν οὖρου, δι' οὗ διέρχεται ἡλεκτρικὸν ρεῦμα. Τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ πειράματος τούτου εἶναι σημαντικώτατον, καθόσον ἐγένετο ἀφορμὴ τῆς ἀνακαλύψεως τοῦ ἡλεκτρικοῦ τηλεγράφου. Ἦδη δὲ δυνάμεθα, ἔτε τὰ μέσα τῶν πειρημάτων εἶναι εὐκολώτερα, νὰ ἐπαναλάβωμεν αὐτὸ, ἀνευ δυσκολίας.

Λάβετε μέγα ποτήριον, πλήρες ὕδατος, ἕτερον δὲ με ἀνοικτὸν στόμιον, ἕπερ συνήθως μεταχειρίζονται διὰ τὸν καμπάνιτην οἶνον, ἐν ᾧ ρίπτετε ἰσχυρὰν δόσιν ἁλατος. Ἐν κοιλίῳ τοῦ καφέ, μίαν περόνην, μικρὰ τινα τεμάχια γαιάνθρακος (κόνι) μεγέθους φακῆς, μίαν βελόνην τοῦ ραψίματος, μικρὸν μαγνήτην καὶ τέλος μικρὸν ἔλασμα κασιτέρου (λίγκου), 20 ἑκατ. περίπου ἐπὶ 2 πλάτους.

Ἀρχόμεθα ἀπὸ τῆς π. υ. ε. δ. ο. σ. Τρίβομεν τὴν βελόνην ἐπὶ τοῦ μαγνήτη, κατὰ τὴν ἴδιαν πάντοτε διεύθυνσιν καὶ θέτομεν αὐτὴν ἐπὶ τοῦ ὕδατος τοῦ μεγάλου ποτηρίου, εἰς τρόπον, ὥστε νὰ πλέη ἐπ' αὐτοῦ, εἴτε περιελθόντες ταύτην διὰ λίπους, εἴτε προσαρμύζοντες ἐπὶ τεμαχίου χάρτου, ἔχοντος σχῆμα μικροῦ ζώου ἢ ἀνθρώπου. Ἡ μία τῶν αἰχμῶν τῆς βελόνης, ὡς γνωστόν, ἢ ἀνταποκρινομένη λ. χ. πρὸς τοὺς πόδας τῆς μικρᾶς εἰκόνας, θὰ διεύθυνθῃ ἀμέσως πρὸς βορρᾶν. Εἶναι ἡ πύξις.

Ἦδη ἐρχόμεθα εἰς τὸ γ α λ θ α ν ο σ κ ο π ι ο ν, ἕπερ θὰ μᾶς δείξῃ τὴν παρουσίαν τοῦ ρεύματος, διὰ τῆς ἀποκλίσεως τῆς βελόνης τῆς πύξιδος. Πρὸς τοῦτο ἀρκεῖ, νὰ θέσωμεν ἐπὶ τοῦ μεγάλου ποτηρίου καὶ κατὰ τὴν διεύθυνσιν τῆς μαγνητισθείσης βελόνης, τὸ κοιλίῳ τοῦ καφέ.

ὑπολείπεται ἡ κατασκευὴ τῆς σ τ ἡ λ η ς. Θέτομεν τὰ μικρὰ τεμάχια τοῦ κόνι ἐντός ὑφάσματος, τοποθετούμεν τὴν λαβὴν τῆς περόνης ἐντός αὐτῶν, περιδένονμεν ἐν μικροῖς σχήματι τὸ δλον, ὡς δεικνύται ἐν τῇ ἐναντί εἰκόνι καὶ μετὰ τοῦτο θέτομεν

μετὰ προσοχῆς τοὺς ὀδόντας τῆς περόνης ἐπὶ τοῦ ἑνὸς ἄκρου τοῦ κοιλίῳ τοῦ κασιτέρου, ἐπὶ δὲ τοῦ ἕτερου ἄκρου τούτου θέτομεν τὸ ἔλασμα τοῦ κασιτέρου, οὕτως τὸ ἕτερον ἄκρον ἐμβαπτίζομεν ἐν τῷ ἀνοικτῷ ποτηρίῳ, χωρὶς νὰ ἐγγίξῃ τὸ περιτετυλιγμένον ὑφασμα.

Οὕτω, τὸ μὲν ἔλασμα τοῦ κασιτέρου, παρὶ τὰ τὸν ἀρνητικὸν πόλον τῆς στήλης, τὸ δὲ κόνι τὸν θετικόν· τὸ δὲ ἡλεκτρικὸν ρεῦμα θὰ παραχθῇ ἀμέσως καὶ θὰ ἴδῃτε τὴν βελόνην ν' ἀποκλίνῃ τῆς θέσεώς της καὶ νὰ ἐπανέρχεται εἰς ταύτην, μόλις ἀποβάλλεται ὁ κασιτέρος ἐκ τοῦ ποτηρίου.

Φ. Π.

ΜΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΕΚΑΣΤΟΤΕ

Ἡ στάσις τῆς γυναικὸς

Ἄλλοι οἱ ποιηταὶ καὶ καλλιτέχναι ὁμολογοῦσιν, ὅτι ἡ χαριεστέρη στάσις τοῦ γυναικείου σώματος ἢ ἀναδεικνύουσα ἐξόχως τὰς ὠραίας γραμμὰς της, εἶναι ἡ γονυκλισία πρὸς προσευχὴν, ἀλλ' ὅπως προσεύχονται αἱ γυναῖκες εἰς τοὺς ναοὺς τῆς Δύσεως, εἰς τοὺς καθολικοὺς ναοὺς

Ἄλλ' ἐπειδὴ ἡ διάρκεις γονυκλισία εἶναι ἀδύνατος, ὡς χαριεστέρη θέσις τῆς γυναικὸς θεωρεῖται, ὅταν ἴσταται ὀρθία, ἢ βαδίζει. Ὄρθια, ὡς κυπάρισσος καὶ εὐλύγιστος, ὡς κάλαμος. Ἡ ἰδιάζουσα αὕτη χαριεστὴ στάσις, ἐλαφρά, πτηνοειδής, ἐπιβάλλουσα καὶ ἐπαγωγός, ἢ καὶ ἐν τῇ ἀκινήσει ἐκδηλοῦσα τὴν ζωὴν, ἐπιτυγχάνεται μόνον διὰ τῆς ἀσκήσεως τῶν μυῶν τῆς ὀσφύος καὶ τῶν λαγόνων, διότι μὴ φαντασθῶμεν, ὅτι πᾶσαι αἱ γυναῖκες δύνανται νὰ ἴστανται ὀρθίως ἴσαι ἐπὶ πολὺ.

Ἡ πρακτικώτερα μέθοδος εἶναι νὰ προσέχουν, ὅταν κάθηνται, νὰ μὴ ἀκουμῶσιν τὴν ράγιν τῶν ἐπὶ τοῦ ἔρεισινώτου τοῦ καθίσματος ἢ τοῦ καναπέ ἢ τῆς ἀμάξης, ἀλλὰ νὰ κρατοῦν τελείως ἄρτιον τὸν κορμὸν, καθήμεναι εἰς τὸ ἄκρον τοῦ καθίσματος, μετὰ τὸν δεξιὸν πόδα ὀλίγον πρὸς τὸν ἀριστερόν, ἔτοιμαὶ νὰ σηκωθῶν, χωρὶς νὰ στηρίζουν πρὸς τοῦτο οὐδαμῶς τὰς χεῖρας τῶν. Τὸ τοιοῦτον κάθισμα ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀπὸ κοπιῶδες καθίσταται ἔθος, μετὰ παρέλευσιν δὲ ὀλίγου χρόνου τόσο ἐλαστικοὶ καὶ νευρώδεις καὶ ἰσχυροὶ θὰ γίνωνται οἱ μῖοι τοῦ κορμοῦ, ὥστε τὸ σῶμα λαμβάνει τὴν χαριεστέρην καὶ ὠραιότεραν στάσιν.

Ἡ ἰατρὸς.

ΣΚΕΨΕΙΣ

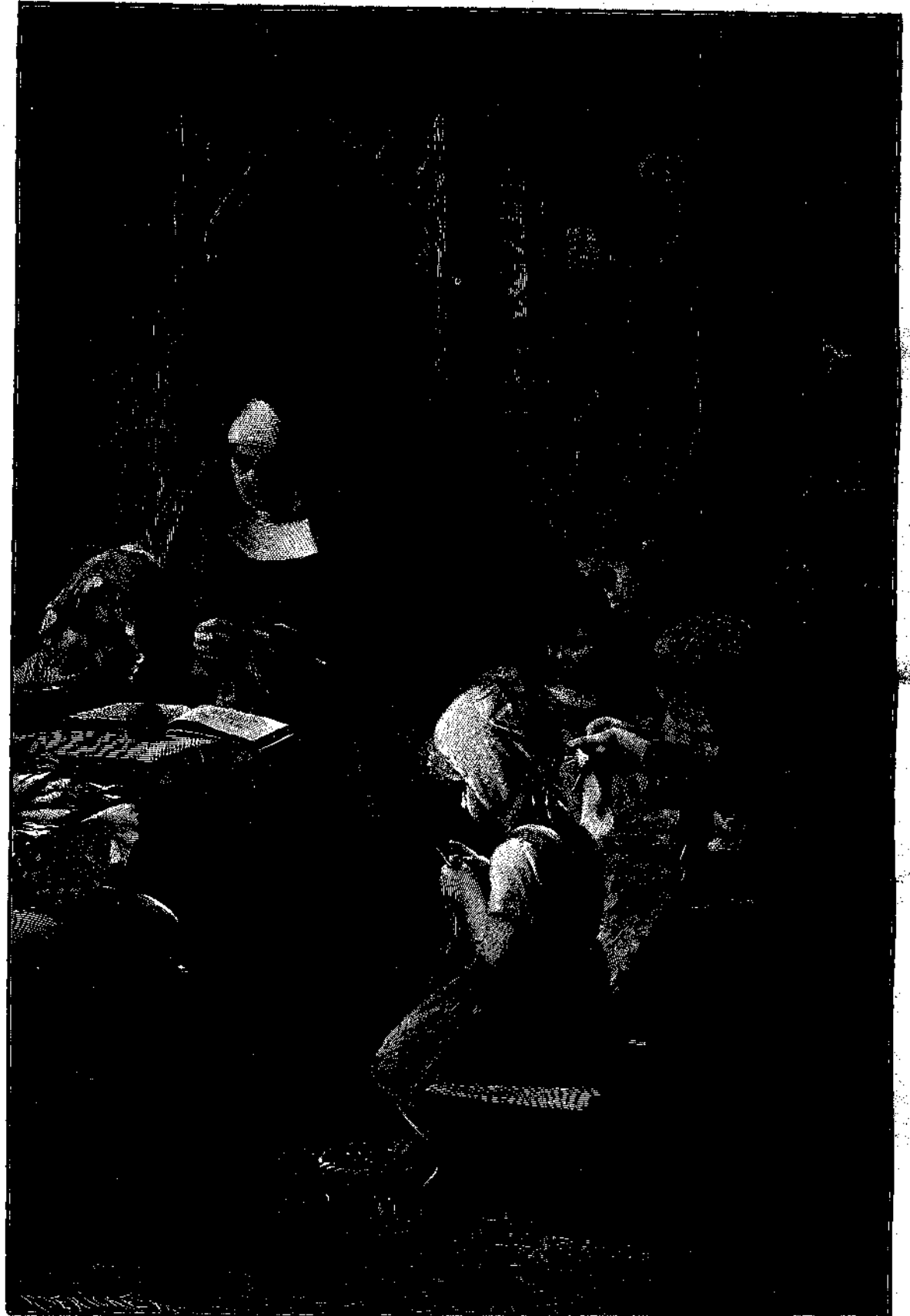
Ἄλλοι οἱ ποιηταὶ καὶ καλλιτέχναι ὁμολογοῦσιν, ὅτι ἡ χαριεστέρη στάσις τοῦ γυναικείου σώματος ἢ ἀναδεικνύουσα ἐξόχως τὰς ὠραίας γραμμὰς της, εἶναι ἡ γονυκλισία πρὸς προσευχὴν, ἀλλ' ὅπως προσεύχονται αἱ γυναῖκες εἰς τοὺς ναοὺς τῆς Δύσεως, εἰς τοὺς καθολικοὺς ναοὺς

Ἄλλ' ἐπειδὴ ἡ διάρκεις γονυκλισία εἶναι ἀδύνατος, ὡς χαριεστέρη θέσις τῆς γυναικὸς θεωρεῖται, ὅταν ἴσταται ὀρθία, ἢ βαδίζει. Ὄρθια, ὡς κυπάρισσος καὶ εὐλύγιστος, ὡς κάλαμος. Ἡ ἰδιάζουσα αὕτη χαριεστὴ στάσις, ἐλαφρά, πτηνοειδής, ἐπιβάλλουσα καὶ ἐπαγωγός, ἢ καὶ ἐν τῇ ἀκινήσει ἐκδηλοῦσα τὴν ζωὴν, ἐπιτυγχάνεται μόνον διὰ τῆς ἀσκήσεως τῶν μυῶν τῆς ὀσφύος καὶ τῶν λαγόνων, διότι μὴ φαντασθῶμεν, ὅτι πᾶσαι αἱ γυναῖκες δύνανται νὰ ἴστανται ὀρθίως ἴσαι ἐπὶ πολὺ.

Ἡ πρακτικώτερα μέθοδος εἶναι νὰ προσέχουν, ὅταν κάθηνται, νὰ μὴ ἀκουμῶσιν τὴν ράγιν τῶν ἐπὶ τοῦ ἔρεισινώτου τοῦ καθίσματος ἢ τοῦ καναπέ ἢ τῆς ἀμάξης, ἀλλὰ νὰ κρατοῦν τελείως ἄρτιον τὸν κορμὸν, καθήμεναι εἰς τὸ ἄκρον τοῦ καθίσματος, μετὰ τὸν δεξιὸν πόδα ὀλίγον πρὸς τὸν ἀριστερόν, ἔτοιμαὶ νὰ σηκωθῶν, χωρὶς νὰ στηρίζουν πρὸς τοῦτο οὐδαμῶς τὰς χεῖρας τῶν. Τὸ τοιοῦτον κάθισμα ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀπὸ κοπιῶδες καθίσταται ἔθος, μετὰ παρέλευσιν δὲ ὀλίγου χρόνου τόσο ἐλαστικοὶ καὶ νευρώδεις καὶ ἰσχυροὶ θὰ γίνωνται οἱ μῖοι τοῦ κορμοῦ, ὥστε τὸ σῶμα λαμβάνει τὴν χαριεστέρην καὶ ὠραιότεραν στάσιν.

Ἡ πρακτικώτερα μέθοδος εἶναι νὰ προσέχουν, ὅταν κάθηνται, νὰ μὴ ἀκουμῶσιν τὴν ράγιν τῶν ἐπὶ τοῦ ἔρεισινώτου τοῦ καθίσματος ἢ τοῦ καναπέ ἢ τῆς ἀμάξης, ἀλλὰ νὰ κρατοῦν τελείως ἄρτιον τὸν κορμὸν, καθήμεναι εἰς τὸ ἄκρον τοῦ καθίσματος, μετὰ τὸν δεξιὸν πόδα ὀλίγον πρὸς τὸν ἀριστερόν, ἔτοιμαὶ νὰ σηκωθῶν, χωρὶς νὰ στηρίζουν πρὸς τοῦτο οὐδαμῶς τὰς χεῖρας τῶν. Τὸ τοιοῦτον κάθισμα ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀπὸ κοπιῶδες καθίσταται ἔθος, μετὰ παρέλευσιν δὲ ὀλίγου χρόνου τόσο ἐλαστικοὶ καὶ νευρώδεις καὶ ἰσχυροὶ θὰ γίνωνται οἱ μῖοι τοῦ κορμοῦ, ὥστε τὸ σῶμα λαμβάνει τὴν χαριεστέρην καὶ ὠραιότεραν στάσιν.

ΒΡΥΑΣΙΑ, ΥΠΑΚΟΗ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΗ—Συγγράμ. θέσις ἀπολαύσεως.

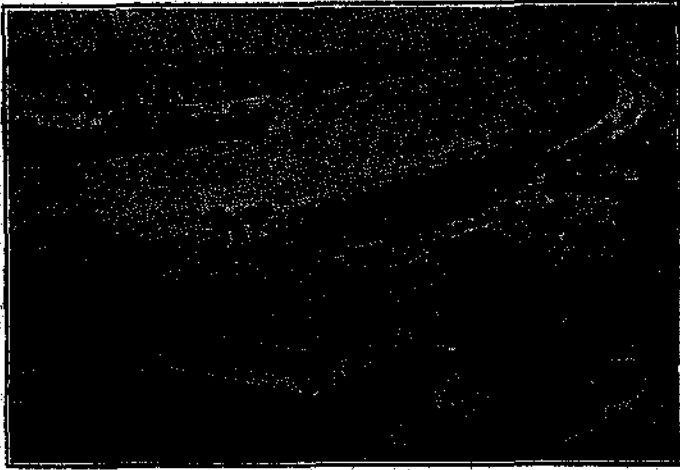
14 ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ 14

Η ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΑΙΓΥΠΤΟΣ

ΥΠΙΟ ΕΠΙΟΥΙΝ
ΙΣΤΟΡΙΚΗΝ, ΕΜΠΟΡΙΚΗΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΝ
(Μετ' εικόνας)

(συνέχεια ἴδε προηγ. φύλλον.)

Τον Σαΐδ διεδέχθη ὁ Ἰσμαήλ, τῷ 1823, ἔγγονος τοῦ Μεχμέτ Ἀλή, ὅστις καὶ ἐπέτυχε νὰ λάβῃ παρὰ τοῦ Σουλτάνου τὸν τίτλον τοῦ Ἀντιβασιλέως τῆς Αἰγύπτου ἐν ἔτει 1867, ὡς καὶ τὸ δικαίωμα τῆς κατ' εὐθείαν κληρονομίας τοῦ θρόνου διὰ τὰ τέκνα του. Περὶ τούτου πολλά καλὰ καὶ κακὰ ἔχει ν' ἀναγράψῃ ἡ ἱστορία. Ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ γενεώχθῃ ἢ διώρυγῆς τοῦ Σουεῖ, ἡς αἱ ἐορταὶ τῶν ἐγκαίνιων ὑπερέβησαν κατὰ τὴν λαμπρότητα, τὴν πομπὴν καὶ τὸ μεγαλεῖον πᾶσαν ἄλλην διεθνή μέχρι τοῦδε φιλικήσυχνέτρων.

Η ΣΟΥΕΖΙΟΣ ΑΙΓΥΠΟΣ

Ἄλλο κατεστράφη, ὅτι ἐδαπάνησε καὶ ἐσπατάλησεν ὑπερβολικῶς καὶ ὑπεδούλωσε τὴν Αἰγύπνον οικονομικῶς. Οὕτως ἐξετέλεσεν ἔργα διοχετεύσεως εἰς τὰ σημαντικώτερα μέρη, συνέδεσε σιδηροδρομικῶς διὰ πυκνοτάτου δικτύου τὴν Κάτω Αἰγύπτον μετὰ τῆς πρωτεύουσας τοῦ Καΐρου, ὡς καὶ τὰς κυριωτέρας πόλεις τῆς Αἰγύπτου ἀποκατέστησε δὲ τηλεγραφικὰς συγκοινωνίας μεθ' ὄλων τῶν ἀκτῶν τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης καὶ τῆς πορείας τοῦ Νεῖλου μέχρι τοῦ Καρτοῦμ. Ἐπὶ τῆς βασιλείας τούτου ἀνεπτύχθη ἡ καλλιέργεια τῆς σακχάρου καὶ τοῦ βάμβακος, τὰ δ' ἐμπόρια ἐλάβε μεγάλην μετὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐπίστασιν, πενταπλασιασθεῖσης τῆς ἐξαγωγῆς, ἀπὸ 70,000,000 εἰς 370,000,000 ἐτησίως. Ἀλλὰ καὶ στρατιωτικῶς δὲν ἠστέχησεν ὁ Ἰσμαήλ, ἐπέκτεινας τὰ ὄρια του πρὸς νότον μέχρι τοῦ Σουδάν, τοῦ Δαρφούρ καὶ τῶν περιχώρων τῆς λίμνης Νουάνης. Οὕτως δὲ ὄλιγον κατ' ὄλιγον ὁ Χεδίβης ἐγένετο καὶ ἰδιοκτῆτης τοῦ πλείουτου σχεδὸν τῆς χώρας, ἀλλ' ἔνεκα τῶν ὑπερέργων δαπανῶν τοῦ Κράτους τοῦ ἠναγκάσθη νὰ συνάψῃ δάνεια ἐπὶ δανείων καὶ τὸ αἰγυπτιακὸν χρέος ἀνήλθεν εἰς 100 ἑκατομμύρια λιρῶν. Αἱ δὲ Μεγάλαι Δυνάμεις ἐπενέβησαν τότε τόσον ἐνεργῶς, ὥστε ἠναγκάσθη νὰ ἐκχωρήσῃ τὰ κτήματα του καὶ ὀλοκλήρου τῆς οικογενείας του εἰς τὸ κράτος καὶ νὰ δεχθῆ Ἄγγλον καὶ Γάλλον σύμβουλον παρὰ τῆ κυβερνήσει

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'

Ὁ Ἰσθμὸς τοῦ Σουεῖ. — Ἡ λίμνη Μενζάλη. — Τὸ Πόρτ Σαΐτ καὶ τὸ Σουεῖ. — Ἰσμαήλ-Πασσάς. — Ἀγγλο-γαλλικὸς ἐλεγχος. — Τεουφίκ καὶ Ἀραβῆς. — Ἀγγλικὴ ἐκστρατεία.

Ἡ ἰδέα τῆς τομῆς τοῦ Ἰσθμοῦ ὅπως συγκοινωνῶσι τὰ πλοῖα μεταξὺ τῆς Ἐρυθρᾶς καὶ τῆς Μεσογείου ἀνάγεται εἰς τὴν βαθυτάτην ἀρχαιότητα· ὁ δὲ Λεσέφ κατὰ τοῦτο θεωρεῖται μόνον εὐτυχῆς, ὅτι ἐξετέλεσε τὸ ἔργον, ὅπερ ἰσχυρότατοι πρὸ αὐτοῦ βασιλεῖς ἐπεχείρησαν καὶ τὸ ἐγκατέλειψαν. Θεωρεῖται δὲ βέβαιον, ὅτι ὁ ἰσθμὸς ὑπῆρξε πολλοὺς αἰῶνας πρὸ τοῦ Λεσέφ καὶ ἂν ἐπεριώθη τότε πιθανῶς νὰ μὴ ἐχρησίμωσεν εἰς τὴν τακτικὴν συγκοινωνίαν τῶν μεταξὺ Μεσογείου, Ἐρυθρᾶς καὶ Ἰνδικοῦ Ὠκεανοῦ σχέσεων.

Ὁ ἰσθμὸς τοῦ Σουεῖ παρισταθῆσαν, χαμηλῆς πεδιάδος ἢ ἀμμόδους, ὅπου καταλήγουσιν οἱ ἀνατολικοὶ χεῖμαρροι τῆς Αἰγύπτου καὶ αἱ καταφέρεται τῶν πρώτων τῆς Ἀσίας λόφων, καθόσον φαίνεται, τὸ ἔδαφος αὐτῆς εἶναι χαμηλότερον τῶν ὑδάτων τῆς Ἐρυθρᾶς καὶ Μεσογείου θαλάσσης. Πιστεύεται, ὅτι κατὰ τοὺς προϊστορικοὺς χρόνους ὁ ἰσθμὸς οὗτος ἐκαλύπτετο ὑπὸ τῶν θαλασσιῶν ὑδάτων. Βέβαιον δὲ εἶναι, ὅτι εἰς τὴν ἐποχὴν τῶν Φαραῶ ἢ Ἐρυθρὰ θάλασσα ἐχώρει πολὺ περισσότερον ἢ νῦν εἰς τὴν ξηρὰν μέχρι τῆς θέσεως, ὅπου ἤδη αἱ Πικραὶ λίμναι αἱ δ' αἰγυπτιακαὶ ἀρχαιοτάτης ἀποδεικνύουσιν, ὅτι ἐπὶ Σεσωστριος τοῦ 1ου, πατὴρ Φαραῶ τοῦ Β', ὑπῆρχε διώρυξ, συγκοινωνοῦσα τὸν Νεῖλον μετὰ τῶν Πικρῶν λιμνῶν τῆς σήμερον, ἦτοι μετὰ τῆς τότε Ἐρυθρᾶς καὶ ἧτις ἐπαυσε χρησιμοποιοῦμένη ἀπὸ τῆς 20ῆς δυναστείας. Βραδύτερον, ὁ εὐφύεστατος καὶ ἐπιχειρηματίας πρίγκηψ Νεκῶ, τῆ συμβουλῆ καὶ προτροπῆ τῶν Ἑλλήνων ἐπεχείρησε τὴν κατασκευὴν τῆς διωρύγου του, ἀλλ' οἱ ἱερεῖς ἐπεισαν αὐτὸν νὰ παραιτηθῆ τοῦ σχεδίου του, καθόσον, τῷ ἔλεγον, θὰ εἰργάζετο διὰ τοὺς βαρβαροὺς, ἦτοι τοὺς Ἀνατολίτας καὶ ἐξετίθετο εἰς τὴν ὀργὴν τῶν αἰγυπτίων θεῶν. Οὕτως ἡ ἐκτέλεσις τοῦ ἔργου ἀφέθη εἰς τὸ μέσον, ὑπὸ δὲ τὴν κυριαρχίαν τῶν Περσῶν, εἰς τῶν διαδόχων τοῦ Καμβύσου, ὁ Δαρεῖος, ἐπεχείρησε σπουδαίας ἐπ' αὐτοῦ ἐργασίας, ὡς ἀπεδείχθη ἐκ τῶν εὐρεθέντων ἱθῶν.

Βραδύτερον οἱ Πτολεμαῖοι, ἔνεκα τῶν διαρκῶν μετὰ τῆς Ἑλλάδος σχέσεων των, διώρυξαν καὶ ἐπλάτυναν τὴν διώρυγα ταύτην τοῦ Δαρείου, κτίσαντες καὶ

τὴν πόλιν Ἀρσινόην, εἰς τὸ μέρος, ἐνθα ἐξικνεῖτο πρὸς τὴν θάλασσαν, ἀλλ' ἡ ἔδος αὐτῆ δὲν ἐπῆρκει διὰ τὸ ἐμπόριον, καθότι ἐκ τῶν ἀρχαίων συγγραφέων πληροφοροῦμεθα, ὅτι ἡ μεγαλειτέρα μεταξὺ Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως συγκοινωνία ἐνηργεῖτο δι' ἰδίας ὁδοῦ ἀπὸ τοῦ Νεῖλου εἰς τὴν Ἐρυθρὰν καὶ διὰ κ α ρ α β α ν ῖ ω ν. Τὰ δ' ἐκ τῶν Ἰνδιῶν καὶ τῆς Ἀραβίας ἐμπορεύματα, ὧν τὸ μονοπώλιον τῆς μεταφοράς κατεῖχον οἱ Αἰγύπτιοι, μετακομίζοντο εἰς τὴν πόλιν Βερενίκης, ἰδρυθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Πτολεμαίου Φιλαδέλφειος ἐπὶ τῶν ἀκτῶν τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης καὶ ἐκεῖθεν διὰ τῶν καμήλων εἰς τὴν Κοπτὸν, πόλιν τῆς Θεβαΐδος ἐπὶ τῶν ὄχθων τοῦ Νεῖλου, ἐν τῇ Ἄνω Αἰγύπτῳ. Ἐντεῦθεν δὲ τὰ ἐμπορεύματα μετακομίζοντο διὰ τοῦ Νεῖλου εἰς Ἀλεξάνδρειαν, διὰ πλοιαρίου. Ὁ δὲ Ἀμρὸν βραδύτερον ἠνώσε διὰ διώρυγος τὸν Νεῖλον μετὰ τῆς Ἐρυθρᾶς, καὶ οὕτω βαθμηδὸν ἀπάσης τῆς χώρας τοῦ Ἰσθμοῦ ἐγκαταλείφθεισος, ἐλλείψει καταλλήλου συγκοινωνίας, ἤρημάθη αὕτη ἐντελῶς, ἡ δὲ κοιτὴς τῶν Πικρῶν λιμνῶν ἐν μέρει ἐξηράνθη.

Ὁ πρῶτος, ὅστις κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους συνέλαβε τὸ σχέδιον τῆς ἐνώσεως διὰ διώρυγος ἐκ νέου τῆς Μεσογείου μετὰ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης, ὑπῆρξεν ὁ στρατηγὸς Βονοπάρτης, ἀναθέσας τῷ μηχανικῷ Λεπαίρ τὴν μελέτην τοῦ ζητήματος, ὅτι εὐρίσκειτο εἰς Αἰγύπτον ἀλλ' αἱ περιστάσεις δὲν τῷ ἐπέτρεψαν τὴν ἐκτέλεσιν καὶ τὸ σχέδιον ἐγκατέληφθη, ἀναλαβόντος τοὔ Λεσέφ τὴν πραγματοποίησιν αὐτοῦ, δι' ὑπομνήματος πρὸς τὸν τότε ἀντιβασιλέα τῆς Αἰγύπτου Σαΐδ-Πασσά τῆς 15 Νοεμβρίου 1854. Ἡ δὲ ἀδεία τῆς παραχωρήσεως, τῷ ἔδωκε τῆς 5 Ἰανουαρίου 1856, ὑπὸ τὸ ὄνομα «Παγκόσμιου Ἐταιρείας τῆς διώρυγος τοῦ Σουεῖ», ἰδρυμένης διὰ κεφαλαίου δικαιοσίων ἑκατομμυρίων φράγκων, ἀντιπροσωπευομένων ὑπὸ τετρακοσίων χιλιάδων ὁμολογιῶν, ἐκ πεντακοσίων φράγκων ἑκάστη καὶ ὑπὸ τὸν ὄρον ἴσων δικαιωμάτων ναυσιπλοίας κτλ. δι' ἅπαντα τὰ ἔθνη ἦτοι 10 φρ. κατὰ τόννον καὶ 10 φρ. κατὰ ἐπιβάτην. Αἱ ἐργασίαι ἤρξαντο κατ' Ἀπρίλιον τοῦ 1859, τῷ δὲ 1862 πλέον τῶν δεκαῆς χιλιάδων ἐργατῶν εἰργάζοντο εἰς διφόρους ἐργασίας βραδύτερον δὲ ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἠϋξήθη εἰς εἴκοσι χιλιάδας, μετὰ βοηθητικοῦ ἐκ δύο χιλιάδων καμήλων. Τῷ 1869 τὰ ὕδατα τῆς Μεσογείου ἠνώθησαν μετὰ τῶν τῆς Ἐρυθρᾶς, ἦτοι μετὰ δεκαετῆ ἀκριβῶς συνεχῆ, κοπιωδεστάτην καὶ δαπανηροτάτην εἰς ἀνθρώπους καὶ χρήματα ἐργασίαν. Τὰ δὲ ἐγκαίνια ἐτελεσθῆσαν ἐν μεγάλῃ ἐπισήμῳ ἐορτῇ, κατὰ Νοέμβριον, ἐν Ἰσμαηλίᾳ, καθ' ἣν ὁ Χεδίβης Ἰσμαήλ ἐδαπάνησε διὰ τὴν λαμπρότητα αὐτῆς ἑκατομμύρια τινα φράγκων, προσκληθέντων καὶ πάντων τῶν ἡγεμόνων καὶ τῶν ἀντιπροσώπων ὀλοκλήρου τοῦ εὐρωπαϊκοῦ τύπου.

Ὁ ἰσθμὸς τοῦ Σουεῖ, δι' οὗ ἤδη διέρχονται χιλιάδες μεγάλων πλοίων κατ' ἔτος, ἔνεκα τῆς μεγάλης ἐμπορικῆς συγκοινωνίας, ἧτις γίνεται μεταξὺ Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως, ἔχει μῆκος 160 χιλιομέτρων καὶ πλάτος 60—100 μέτρων, ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὕδατος, με βάθος 8 καὶ ἡμισυ. Ἄσφαισταθῆ δὲ τις ἤδη, τί φοβερά ποσότης γῆς ἐξωρύχθη ἐκεῖθεν, ἐν διαστήματι δεκαετίας, κατὰ τὴν ὅποιαν ἡ δαπάνη ἀνήλθεν εἰς πολὺ πλεονα τῶν

ὑπολογισθέντων. Ἐκ τῶν 400,000 ἐκδοθεισῶν μετοχῶν, τὸ ἡμισυ σχεδὸν ἐλαβε τὸ γαλλικὸν κοινόν. Ἡ Ἐταιρεία εἶτα ἐξέδωκε ἑτέρας 333,333 πρὸς 300 φρ. ἑκάστην. Ἀλλὰ καὶ ἡ Αἰγύπτος πολὺ συνετέλεσεν εἰς τὸν σκοπὸν, καταβαλόντος τοῦ αἰγυπτιακοῦ ταμείου ἑκατὸν εικοσιτέσσαρας χιλιάδας ἑκατομμύρια τῆ γαλλικῆ Ἐταιρείᾳ. Ὅστε μόνη ἡ Αἰγύπτος καὶ ἡ Γαλλία χαιροῦσι τὸ δικαίωμα τῆς δόξης ἐν τῇ ἐκτελέσει τοῦ ἔργου.

Ἡδὴ τὰ τρία τέταρτα τῶν διερχομένων πλοίων διὰ τοῦ ἰσθμοῦ εἰσὶν ἀγγλικά, ἡ δὲ ἀσφάλεια αὐτοῦ διὰ τὸ ἠνωμένον Βασίλειον κατέστη ζήτημα ζωῆς, διότι διοικεῖ πέραν τοῦ Ἰνδικοῦ βασιλείου αὐτοκρατορίαν ἐκ δικαιοσίων ἑκατομμυρίων ψυχῶν. Πρὸς ἐπίβλεψιν δὲ ἀκριβῶς τῆς διώρυγος, ἡ Ἀγγλία ἐλαβε παρὰ τῆς Τουρκίας τὴν παραχώρησιν τῆς Κύπρου καὶ ἠναγκάσθη νὰ ἀναλάβῃ καὶ τὴν ἐκστρατείαν τῆς Αἰγύπτου τῷ 1882, ἧτις ἐπιπεραιώθη διὰ τῆς μάχης τῶν Τελ-ἔλ-Κεμπίρ.

Τῷ 1875 ὁ Ἰσμαήλ ἐπώλησε τῇ Ἀγγλίᾳ 176,602 μετοχὰς, ἀτομικῆν αὐτοῦ ἰδιοκτησίαν ἐπὶ τῆς σουεζίου διώρυγος, ἀντὶ 100 ἑκατομμυρίων φράγκων. Ἀπὸ δὲ τοῦ 1876 τρεῖς Ἀγγλοὶ καὶ ἡδὴ πλείονες συμμετέχουσιν ἐν τῇ διοικητικῇ Συμβουλίᾳ τῆς Ἐταιρείας ταύτης, ἀποτελουμένης ἐξ 24 μελῶν.

Ἡ κατασκευὴ τῆς διώρυγος τοῦ Σουεῖ ἔδωκε ζωὴν εἰς τὴν μικρὰν πόλιν τῆς Σουεῖ, ὅπερ πρὸ τοῦ 1860, οὐδὲν ἄλλο ἦτο ἢ ἄσημον ἀραβικὸν χωρίον, ἐνῶ τὴν σήμερον παρουσιάζει ὅσιν ἐντελῶς εὐρωπαϊκῆς ἐμπορικῆς πόλεως. Πλησίον δ' αὐτῆς καὶ τῆς Ἐρυθρᾶς καὶ τῆς Μεσογείου, ἐνθα ἄλλοτε ἐπεκράτει ἀπλότος ἐρημία, ἤδη ἀνεγείρονται διάφορα ἄλλα μικρὰ πόλεις.

Τὸ Πόρτ-Σαΐδ κεῖται ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς διώρυγος ἐν τῇ Μεσογείῳ καὶ μολόντι ἤδη ἀριθμεῖ τριακονταετῆ περίπου βίον, εἶναι οὐχ ἕτην σημαντικωτάτη πόλις καὶ τὸ κέντρον τῆς μεταξὺ Εὐρώπης καὶ τῶν Ἰνδιῶν ὁδοῦ. Εἶναι δ' ἐκτισμένη ἐπὶ λωρῖδος γῆς, μεταξὺ τῆς θαλάσσης καὶ τῆς λίμνης Μενζάλης, καὶ φέρει ὠραίας ὁδοὺς καὶ λαμπρὰς οἰκοδομὰς. Αἱ ἀκταὶ αὐτῆς, ἐνθα αἱ δεξιμεναί, τὰ καφενεῖα καὶ πολυεῖδη καταστήματα, εἰσὶ τὸ θέατρον ἐκτάκτου ζωῆς καὶ κινήσεως, ἰδίως ὅπουταν προσορμίζονται πολλὰ πλοῖα καὶ ἐξέρχονται οἱ ἐπιβάται εἰς τὴν πόλιν. Ὁ ἐν αὐτῇ φάρος ἔχει ὕψος 48 μέτρων, τὸ δὲ φῶς του ἐξικνεῖται μέχρις εἴκοσι μιλίων.

Κατερχόμενοι ἐκ τοῦ Πόρτ-Σαΐδ πρὸς τὴν Ἰσμαηλίαν, κεῖται δεξιόθεν ἡ λίμνη τῆς Μενζάλης, ἀριστερόθεν δὲ καὶ πέραν γθαμαλῆς καὶ βαλτώδους κοιλάδος διακρίνονται τὰ εἶρηπια τῆς παλαιᾶς Πελοῦζης, ἧτις διεδραμάτισε σπουδαῖον μέρος ἐν τῇ ἀρχαιοτάτῃ καὶ ὑπῆρξεν ἐπὶ αἰῶνας, ὑπὸ τοὺς βασιλεῖς Φαραῶ, ὁ κυριώτερος λιμὴν τῆς Αἰγύπτου καὶ ταυτοχρόνως προῦριον, προσεπίθον τὴν κοιλάδα τοῦ Νεῖλου κατὰ τῶν Ἀσιατικῶν εἰσοδῶν. Ἐνταῦθα δὲ ἐν Πελοῦζῃ, ἀπεβιδάσθη ὁ Πομπήτος, ὅπουταν, φεύγων μετὰ τὴν μάχην τῶν Φαρασίων, ἐζήτηε ἀσυλον σωτηρίας καὶ ὅπου τῇ διαταγῇ τοῦ Πτολεμαίου ἐδολοφονήθη.

(ἔπεται συνέχεια)

Η ΗΧΩ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΛΗΣΤΟΥ

Τὸ ἐν Παρίσιος ἐσχάτως συμβάν δράμα, ἐν τῇ συνοικίᾳ Henri Martin, τὸ ἀφορῶν εἰς τὴν ὑπόθεσιν ἐνὸς δολοφόνου, κεινυμένου ἀναμφιβόλως πρὸ πολλῶν ὥρων ἐντὸς τοῦ δωματίου τοῦ θύματος, μᾶς ὑπενθυμίζει τὴν ἀκόλουθον αὐθεντικωτάτην φυλιόβιον ἱστορίαν, ἀναφερομένην εἰς ἀρχαιτέρην ἔτι ἐποχὴν, τοῦ ἡμισέως αἰῶνος :

Εἰς τὴν νότιον Γαλλίαν, ἐντὸς ὠραίου πύργου τοῦ μεσαίωνα, κρυπτομένου ὀλίγον τι μεταξὺ τῶν δασῶν καὶ συγκοινωνουῦντος μετὰ τοῦ χωρίου διὰ μακρᾶς δειροστοιχίας, ἐξ ἑλκτικῆς τῆς νέας, ἡ κόμησσα Χ... Ἀπουσιάζοντες τοῦ συζύγου της κατ' ἐκείνην τὴν ἐσπέραν δι' εἰκοσιτέσσαρας ὥρας, ἠγγύνησε τὸ πλεῖστον μέρος τῆς νυκτός. Ὅλοι δὲ οἱ ὑπηρεταὶ ἐκοιμῶντο, καὶ ἡ θάλαμηπόλος της, μὴ ἔχουσα ὑπηρεσίαν, ἐξηκολούθει κενώτῳ πλησίον τοῦ λίχνου τοῦ τέκνου τῆς κομήσσης, μικροῦ κρᾶσιου μόλις τριετοῦς.

Σημάναντος τοῦ μεσονυκτίου, ἡ μήτηρ ἐσκέφθη νὰ κοιμηθῇ. Διήλθε τὸ καλλωπιστήριόν της, διαχωριζόμενον ἀπὸ τοῦ δωματίου διὰ θυρίδος καὶ ἐν τῷ ἄμα ἐπέστρεψεν, φέρουσα ἀπλευστάτην ἐσθήτα ἐκ μουσεελίνης λευκῆς. Βεβιαωθείσα τότε, ὅτι τὸ παιδίον της ἐκοιμάτο βαθύως, παρήγγειλε τῇ θάλαμηπόλῳ της ν' ἀπουσηθῇ καὶ ἰδρυπέτησε πρὸ ἐνὸς προσευχηταρίου, πλησίον τοῦ παραθύρου. Πλὴν μόλις ἰδρυπέτησε, διακρίνει αἰφνιδίως ἀνθρώπινον πῶδα, οὐτινος τὸ ὑπόδημα ἔδειχεν ὀλίγον τι τῶν πτυχῶν τοῦ παραπετάσματος, ὑπὸ τὸ βαρὺ μετάξινον ὑφασμα, ἐκτεινόμενον μέχρι τοῦ παραθύρου τούτου. Ἐπὶ τῇ ἀπροδοκῆτῳ ταύτῃ τρομερᾷ ἐμφανίσει, ἡ μήτηρ μόνον τὸ παιδίον της ἐσκέφθη. Πρὸς στιγμὴν ἐλίττασε, τὴν κατέλαβε φόβος καὶ προσεποιήθη, ὅτι ἐξηκολούθει νὰ προσεύχεται.

Τὶ ποιητέον :

Νὰ φωνάξῃ, νὰ κρούσῃ τὸν κώδωνα, ἀδύνατον. Νὰ ἐγείρῃ τὸ παιδίον καὶ νὰ φύγῃ μετ' αὐτοῦ, τῇ ἐφάνῃ δυσκολώτατον. Ἠγέρθη δὲ καὶ διηυθύνθη, ὅπου θὰ διηυθύνετο καὶ πᾶσα ἄλλη εἰς τὴν θέσιν της, εἰς τὸ σχοινίον τοῦ κώδωνος καὶ ὅταν τὸ ἐκράται ἐντὸς τῆς χειρὸς της, εἶπε διὰ φωνῆς ἀδύνατου :

— Σὰς βλέπω καὶ ἐξέλθετε τῆς κρύπτης σας.

Ἐὰν ὁμιλήσετε, εἰσθε χαμένος. Ἐσυχίαν παρακαλῶ καὶ σὰς δίδω πάν ὅ,τι ἐπιθυμεῖτε.

Εἰς ἄνθρωπος τότε ἐξῆλθε μετὰ τῶν παραπετασμάτων, ὅπου ἦτα περιεσταλέμενος. Ἦτο ἐνδεδυμένος μέλανα καὶ τὸ πρόσωπόν του ἦτο κεκαλυμμένον διὰ πέπλου ἐκ κρᾶσιου, ὅστις τὸν καθίστα ἀπολύτως δυσδιάγνωστον.

Ἡ μήτηρ ἐξακολουθεῖ καὶ τῷ λέγει :

— Πρὸς Θεοῦ! σὰς παρακαλῶ, μὴ ἐξυπνήσετε τὸ παιδίον τοῦτο, ὅπερ καὶ μόνον ἐὰν σὰς ἐβλεπε, θ' ἀπέθνησκεν ἐκ τρέμου.

Διὰ τινος σημείου τῆς χειρὸς ὁ ἄνθρωπος εἶδει τὸ θησαυροφυλάκειον.

— Δώσατέ μου πάν ὅ,τι ἐκεῖ μέσα ὑπάρχει.

— Σὰς τὰ δίδω ὅλα, ἀλλὰ μὴ κάμειτε θόρυβον· τοῦλάχιστον διὰ τὸ συμφέρον σας. Σκεφθῆτε, ὅτι ἐὰν κρούσῃ τὸν κώδωνα, ἐὰν φωνάξω, ἴσως μὲν μᾶς φονεύσετε· ἀλλὰ ἐὰν θὰ κερδήσετε τίποτε, διότι πρὶν βιάσθητε τὸ ἐπιπλὸν τοῦτο, οἱ ὑπηρεταὶ μου ἔχουν ἤδη σπεύσει καὶ τότε βεβιαίως θ' ἀπωλεσθῆτε. Ὅσον δι' ἐμὲ, σὰς ὑπόσχομαι, ὅτι ἐὰν θὰ σὰς ἀρήσω ν' ἀναζητήτε τὰ χρήματα εὐδόλως. Ἀφοῦ πάρετε πάν ὅ,τι ἐπιθυμεῖτε ἀπὸ τοῦ θησαυροφυλάκειου, θὰ σὰς ὀδηγήσω μέχρι τῆς θύρας τοῦ πύργου καὶ τότε πλέον εἰσθε ἐλεύθερος. Πλὴν πρὸς Θεοῦ, μὴ ἐξυπνήσετε τὸ παιδίον.

Ὁ ἄγνωστος ἄνθρωπος συγκατένευσε δι' ἐνὸς κινήματος τῆς κεφαλῆς καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς λέξεως.

Αὕτη δ' ἤνοιξε τὸ ἐπιπλὸν καὶ τὸ ἐντὸς αὐτοῦ συρτάριον :

— Ἰδοὺ τὸ μόνον μέρος εἰς ὃ ὁ σύζυγός μου ἐγκλείει τὰ χρήματά του, τῷ λέγει.

Ὁ ἄνθρωπος ἐπροχώρησε τὴν χεῖρα του καὶ ἔλαβεν ἐν χαρτοφυλάκειον, ἔπειτα πάντοτε ἄφωνος, εἶδει δι' ἐνὸς σημείου τὰ ἄλλα ἐρμάρια.

Αὕτη ἐπὶνέλαβεν :

— Ἐκτὸς τοῦ χαρτοφυλάκειου ὅπερ κρατεῖτε, οὐδὲν ἄλλο ἄξιον ὑπάρχει αὐτοῦ· αὐτὰ τὰ ὅποια βλέπετε, εἶναι ἐπιστολαὶ καὶ χαρτῖα ἄχρηστα διὰ σας. Ἐὰν ψεύδωμαι, φονεύσατέ με. Ἐμπρός, ἐξέλθετε τὸ ταχύτερον. Σὰς φωτίζω...

Κατῆλθεν αὐπηλοὶ τὰς μεγάλας λιθίνους βαθαίνας. Ὁ ἄνθρωπος ἐπροσθεν, ἐκείνη τὸν ἠκολούθει ἀπὸ βήματος εἰς βῆμα, φωτίζουσα διὰ τοῦ κηρίου τὴν δίοδον.

Τὸ βῆμα τοῦ κλέπτου εὐδόλως ἠκούετο ἐπὶ τοῦ πυκνοῦ τάπητος. Ἀσυχῆ ὡς νεκρὰ, αὕτη τὸν ἠκολούθει, τὴν ψυχὴν ἀλλαγῶν ἔχουσα, ἴσως πλησίον τοῦ λίχνου. Καὶ ἀγλήθως ἀπετέλειεν καὶ οἱ δύο τῶν μίαν ἐκ τῶν φανταστικωτάτων εἰκόνων, ἣν δύναται τις νὰ ὀνειροπολήσῃ : Φαντασθῆτε ἄνθρωπον μέλανα ἐνδεδυμένον, μετὰ τὴν ἐκ κρᾶσιου προσωπίδα του καὶ ἐγκλείοντα μεταξὺ τῶν χειρῶν του τὸν θησαυρὸν, ὃν μετὰ τὸσαύτης εὐκολίας ἀπέκτησε καὶ ὃν ἤρξετο νὰ ζητήσῃ, ἔστω καὶ μετὰ κίνδυνον τῆς ζωῆς του, τυφλῶς ὑπακούων εἰς τὴν ἀδύνατον ταύτην γυναῖκα, λευκὰ ἐνδεδυμένην, ὡς φάσμα.

Ἐφθισαν εἰς τὴν ἀρχαίαν αἴθουσαν τοῦ ὀπλοστασίου, νῦν χρησιμεύουσαν ὡς πρόδρομος. Πρὸ τῆς βαρεῖας θύρας ἐσταμάτησαν. Αὕτη ἡ ἰδίᾳ ἤγειρε, χωρὶς νὰ τρέμῃ τὸν βαρὺν μοχλόν, ὅστις τὴν ἐκλείει, ὀπισθεῖσα πρὸς στιγμὴν δι' ἀνδρικής δυνάμεως.

Ἡ θύρα ἤνοιξεν. Ὁ κλέπτης ἀνεχώρησεν.

Αὕτη ἐπανεκλείει τὴν θύραν. Μείνασα δ' ἐκστατική, πλήρης συγκινήσεως καὶ κατάκοπος, ἐστριβήθη ἐπὶ τοῦ μοχλοῦ, τὸν ὅποιον ἐκ νέου εἶχε θέσει εἰς τὴν θέσιν του, ἀκρωμένη τὸ ὄλον ἐν ἀπομακρυνόμενον ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου τῆς δευροστοιχίας βαρὺ βῆμα. Ἡ καρδία της ἐπαυσε νὰ πάλλῃ ἐπὶ τινὰ δευτερόλεπτα καὶ τὸ αἷμα της ἐκτύπη εἰς τοὺς κροτάφους. Ἐπειτα τῇ ἐπανῆλθεν ἡ ἰδέα τοῦ παιδίου της, μόνῃ καὶ ἐπιτακτικῇ. Ἐσπευσε ν' ἀνέλθῃ τὴν κλίμακα καὶ ἐν τῇ βίᾳ της τὸ κηρίον ἐβίβηθη. Πυρεῖξ δὲν εἶχεν, ὅπως τὸ ἀνάψῃ ἐκ νέου. Ἐξηκολούθησε τὴν ἀνάβασιν φηλαφούσα.

Φθάσασα εἰς τὸ δωματίον της, ὅπου διὰ μέσου τῆς μετάξης τῶν παραπετασμάτων ἐταλαντεύετο ἡ ὀχρότης μιᾶς ἀκτίνος τῆς σελήνης μᾶλλον νεκρὰ ἢ ζῶσα ἐκρούσε τὸν κώδωνα δι' ὄλων της τῶν δυνάμεων, σπεύδουσα συνάμα πλησίον τοῦ λίχνου.

Φθάσαντες οἱ ὑπηρεταί, οὐδὲν ἠδύνατο νὰ ἐνοήσωσιν ἐκ τοῦ ἐκτυλισσομένου ἐνώπιόν των ἀφώνου δράματος. Οὐδὲν πῶς· τὸ παιδίον ἐξυπνήσαν ὠρύετο· ἡ δὲ μήτηρ λιπόθυμος, ἐκείτο ἐξηπλωμένη χαμαὶ, τὰς δύο χεῖρας ἔχουσα κρεμαμένας ἐπὶ τῶν χειλέων τῆς μικρᾶς κλίνης.

Ἐνόμιζε τις ὅτι ἦτο νεκρὰ.

Ὁ ἄνθρωπος οὐδέποτε ἀνεζητήθη καὶ ὡς ἐκ τούτου ἔμεινε πάντοτε μυστηριώδης.

Δύο πράγματα μόνον μαρτυροῦσιν, ὅτι ἡ κόμησσα δὲν ὑπῆρξεν εὐδόλως παλιγγιον φρεναπάτης τινός : Ἐν κηροπήγιον, τεθὲν ἐκεῖ ὑπὸ τῶν ἰδίων χειρῶν τοῦ κακοποιοῦ καὶ ὅπερ εἶχε κατασυντρίψῃ, τὰ μικρὰ ἄνθη καὶ ἐπὶ τοῦ διαδρόμου τὰ σημεῖα δύο χονδρῶν ὑποδημάτων, τῶν ὁποίων τὰ ἴχνη ἔχάνοντο ἐπὶ τῆς ἠθισμένης γειτονικῆς χλόης τῶν δασῶν.

Οὐδόλως ἐγνώρισα τὴν ἡρώδα τῆς ἱστορίας ταύτης, ἐγνώρισα ὅμως τὴν θυγατέρα της, τὸ παιδίον, ὅπερ ἐκοιμάτο ἐπὶ τοῦ λίχνου. Σήμερον οὐδ' αὕτη ὑπάρχει, διότι ἀπέθανε. Πλὴν, ὅταν μοὶ ἀδιηγήθῃ τὴν ἱστορίαν ταύτην, ἥς πιστὴν ἀντιγραφὴν ποιῶ ἤδη, μ' ἐβεβαίωσεν, ὅτι ὅσον γελοῖα καὶ ἂν φαίνεται ἡ ἱστορία αὕτη, οὐδέποτε ἐκτοτε ἐκοιμήθη, χωρὶς νὰ παρατηρήσῃ ὀπισθεν τῶν παραπετασμάτων τοῦ δωματίου της.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ)

Θεόδοτος Φιλίππου

ΠΑΙΔΙΚΑ

Ὁ μικρὸς Τοτός δὲν τρώγει τὸ κρέας καὶ ἡ μήτηρ του τὸν ἀπειλεῖ, ὅτι θὰ καλέσῃ τὸν πατέρα του.
— Ναι, ναι, μήτέρα, ἀνακράζει εὐχαριστημένος ὁ Τοτός, φωνάζει του νὰ τὸ φάγῃ αὐτός.

Ὁ Τάκης τρώγει ταχέως τὸ γλύκισμά του καὶ λέγει εἰς τὴν μητέρα του :

— Δόσε μου ἀκόμη ὀλίγον.
— Δὲν λέγουν, δόσε μοι ἀκόμη ὀλίγον, τῷ ἀπαντᾷ ἡ μήτηρ του.
— Τότε, δόσε μου πολὺ, ἐπιλέγει ὁ μικρὸς Τάκης.

ΕΥΤΡΑΠΕΛΑ

Ἀπόσπασμα γαλλικῆς ἐφημερίδος :

«Τὴν πρῶταν ἀπέσυρον ἐκ τοῦ Σηκουάνα δερμάτινον σάκκον, ὅστις περιεῖχε τεμάχια ἀνθρώπινου σώματος. Ὑποτίθεται, ὅτι ὁ μακαρῖτης δὲν ἠτύοκτόνησεν, ἀλλ' ἐγένετο θῦμα συγγενῶν δολοφονίας.

— Ὁ σύζυγος, ἔλεγε κυρία τις ἐγγαμὸς πρὸς φίλην της, ἔπρεπε νὰ λέγεταί Κυρ-ια καὶ τῆς γυναικός.

— Γιὰ τὸ Θεό, τῇ ἀπαντᾷ ἐκείνη, ἂμ τότε τὴν σύζυγον πρέπει ν' ἀποκαλοῦν οὔτοι, καὶ δικαίως, τὸ Σάββατον τοῦ ἀνδρός.

Δύο ἐπαίζον χαρτιά.

— Μὰ, ἐπὶ τέλους, ἀνακράζει ὁ εἰς, μετὰ θυμοῦ, διατὶ ἐγὼ πάντοτε νὰ χάνω :

— Φυσικῶς, διότι ἐγὼ πάντοτε κερδίζω, τῷ ἀπαντᾷ ὁ ἕτερος.

Εἰς ἐμποροράπτῃς ἐθαύμαζε προχθὲς τὴν εἰκόνα του εἰς τὸ φωτογραφίαν τῶν ἀδελφῶν Κάντα, ὡς καὶ τὴν ἐνδυμασίαν, ἣν ἐφίερεν.

— Αἶ, πῶς σὰς φαίνεται, τὸν ἐρωτᾷ ἡ Δεσποινὴ Κάντα :

— Ὁραῖα ! περίφημα, ἀπαντᾷ ὁ κομψοπρεπῆς ἔμπορος, νὰ τὴν ἐκθέσετε εἰς τὴν βιτρίνα σας.

— Εὐχαρίστως, θ' ἀποτελῇ διπλὴν ρεκλάμα, ἐπιλέγει ἡ εὐφυῆς φωτογράφος μειδιῶσα, τῆς τέχνης μου καὶ τῆς τέχνης σας.

ΜΟΥΣΑΪΚΟΝ

Υπουργός τις συνεθίζει να μη δέχεται ούδένα, δάκι; αναπαύεται. Προχθές δε ζητηθεί; παρά του υποδηματοποιού του :

— "Α, δεν είμπορώ, δεν δέχεται εδώ κανένα όταν αναπαύεται, τῷ ἀπαντᾷ ὁ θυρωρός.

— Αἴ, καί ποτε ἐργάζεται; ἐρωτᾷ ὁ πρῶτος.

— Ἀπὸ τὰς 4 ἕως τὰς 6.

— Καλά, πηγαίνω εἰς τὸ ὑπουργεῖον.

ΑΠΟ ΤΑ ΤΡΕΛΛΑ ΜΟΥ

ΤΑΪΣΑ

Μὴ νομίζεις πῶς; δὲν ζούρω ὅτι κι' ἄλλον ἀγαπᾷ, κι' ὅτι θέλεις μὲ ἐμένα τὸν καιρὸν σου νὰ περνᾷς ; ; ;

Τὸ εἰξέυρω!!! Καί γιὰ τοῦτο σὰν ἐσὲ κ' ἐγὼ γλεντῶ μὲ τὴν μία νέα παιζῶ καὶ τὴν ἄλλη χαιρετῶ. Λάρισα.

Ἄδαμάντιος Νικολαΐδης.

ΚΕΦΤΕΔΑΚΙ - ΣΚΑΝΗΛΑΚΙ

Προχθές ὅταν ἐπέρασα ἀπ' τὸ στενὸ σοκάκι μὲ φωνάξεις καὶ μοῦ ὄσες φημένο κεφτεδάκι.

Ἄλλὰ τὴν ὥρα ποῦ πρῖμα τ' ὤραιόν σου χεράκι ἐπρόλαβα καὶ σοῦ κλεψα ἓνα γλυκὸ φιλάκι.

Ἄλλ' ὡς ἀντάλλαγμα ἐσὺ μὲ δίδεις σκαμπιλάκι μὲ τὸ λευκὸ κι' ἀφράτο σου ἀριστερὸ χεράκι!

Λάρισα

Ἄδαμάντιος Νικολαΐδης

ΕΥΦΥΟΛΟΓΗΜΑΤΑ

Φαλακροῦ τινος ἀποκτήσαντος υἱόν, λέγει ἡ τροφὸς πρὸς τὴν νεαρὰν σύζυγόν του :

— Πῶς ὀμοιάζει, κυρὰ τοῦ ἀφέντη.

— Ἄ! καυμένη, ἀκόμη εἶναι μικρὸν, ἀπαντᾷ αὐτὴ δὲν ἔχει ἀκόμη οὔτε τρίχα, οὔτε δόντι.

— Ἰσα, ἴσα, Κυρία, ὅπως καὶ ὁ ἀφέντης, αὐτὸ θέλω νὰ εἰπῶ.

— Τι εἶναι καλεῖτερον, ἠρώτησε νέος τις οἰκογενειάρχην, νὰ νυμφευθῶ ἢ νὰ μείνω ἄγαμος ;

— Καὶ διὰ τὸ ἓν καὶ διὰ τὸ ἄλλο, ἐξ ἴσου θὰ μετανοήσης, τῷ ἀπήνητησεν ὁ πρῶτος, διότι ἂν μείνης ἄγαμος, θὰ εἶσαι δούλος τοῦ ἑαυτοῦ σου, ἐὰν δὲ ἦσαι ἐγγαμος, δούλος τῆς γυναίκός σου.

Ἐν συναναστροφῇ εἰς κύριος λέγει πρὸς τὴν παρακαθημένην του ὠραίαν κυρίαν, ἀποστρεφόμενην τοὺς ἀνοήτους :

— Τὸ μόνον, ὅπερ δύναται τις, Κυρία, νὰ μὴ ὑπαφέρῃ, εἶναι νὰ ἔχη πλησίον του βλάκας.

— Ἄ, ναί, ὄντως, Κύριε, τῷ ἀπήνητησεν αὐτὴ γελῶσα.

Μεταξὺ δύο συζύγων :

— Μὰ δὲν ἐντρέπεται, Ἐλένη, νὰ μὲ ἐκθέτης οὕτω πρὸς τὸν φίλον μου ;

— Καὶ τί ἤθελες λοιπὸν, νὰ σὲ ἐκθέτω εἰς τοὺς ἐχθρούς σου ;

Ὁ κύριος πρὸς τὸν ὑπηρέτην :

— Τι, θόρυβος, γίνεται ἐπάνω, Ἰωάννη, τί φωναὶς εἶναι αὐταί, τί κακὸ ;

— Ἄ, τίποτε, Κύριε. Ἡ γάτα μὲ τὸν σκύλον μαλλώνουν καὶ ἡ κυρία τραγουδεῖ.

ΠΑΙΓΝΙΑ ΣΥΝΑΝΑΣΤΡΟΦΩΝ

ὑπὸ τὸν τίτλον τοῦτον θέλομεν ἐκάστοτε δημοσιεύει χάριν τῶν ἡμετέρων νεαρῶν συνδρομητῶν, τῶν ἀγαπῶντων τὴν ἐκτέλεσιν διασκεδαστικῶν παιγνίων ἐν ταῖς συναναστροφαῖς, ἀνα ἐν τοιοῦτον, ἐλπίζοντες, ὅτι θέλουσιν εὐρεῖ ἀρκούσαν ἐν αὐτοῖς ἀναψυχὴν.

Ο ΠΡΕΣΒΥΣ

Ἐξέρχεται τῆς αἰθούσης εἰς, ὅστις ἀγνοεῖ τὸ παιγνίδιον. Τοποθετοῦν μεγάλο χαλί ἐπὶ τριῶν καθισμάτων, ἐπειτα ἀφαιροῦν τὸ μεσαῖον. Ἐπὶ ἐκάστου καθίσματος δεξιὰ καὶ ἀριστερά, κάθονται δύο Κύριοι, καριστάνοντες πρόσωπα σπουδαία. Εἰσάγουν τὸν ἀπόντα παίκτην, τὸν ὁποῖον ὑποδέχονται οἱ λοιποὶ μὲ μεγάλας ὑποκλίσεις καὶ πολλὰς περιποιήσεις καὶ τὸν ὀδηγοῦν εἰς τὸν θρόνον τοῦ πομπωδῶς. Τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν λαμβάνει τὴν ἐν τῷ μέσῳ θέσιν του καὶ κάθηται οὕτως τὰ δύο ἄλλα πρόσωπα σηκώνονται, δῆθεν διὰ νὰ τὸν χαιρετήσουν, καὶ ὁ δυστυχῆς πρῆσβυς διολισθαίνει εἰς τὸ κενόν ἢ τούλαχιστον ἐπὶ προσκεφαλαίων, τὰ ὁποῖα ἐπίτηδες ἐκ τῶν προτέρων ἔχουν ἐτοιμάσει.

ΡΟΥΣ

Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΑΝΕΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ ΥΠΟ ΧΑΡΙΛΑΟΥ Σ. ΑΝΕΜΟΓΙΑΝΝΗ

(συνέχεια ἴδε προηγούμενον φύλλον)

Αἱ ὑφέσεις λοιπὸν παράγονται καὶ γράφονται ἐν τῷ μουσικῷ πενταγράμμῳ κατὰ τὴν ἐπομένην σειράν :

Σι β, Μι β, Λὰ β, Ρε β, Σὸλ β, Δὸ β, Φὰ β.

Εἰς τὰς μετὰ τῶν ὑφέσεων κλίμακας, τὸ τονικὸν εὐρίσκεται κατὰ τὸ τέταρτον διάστημα, πρὸς τὰ ἄνω τῆς τελευταίας ὑφέσεως· οὕτω ἐὰν ἐν τῷ πενταγράμμῳ ἔχομεν μόνον σι β τότε ἡ κλίμαξ εἶναι τοῦ φα' ἐὰν ἡ τελευταία ὑφῆσις εὐρίσκεται ἐπὶ τοῦ μι β τότε ἡ κλίμαξ εἶναι τοῦ σι β· ἐὰν ἡ τελευταία ὑφῆσις εὐρίσκεται ἐπὶ τοῦ λα β, τότε ἡ κλίμαξ εἶναι τοῦ μι β κ.τ.λ.

Περὶ Μουσικῶν Γενῶν.

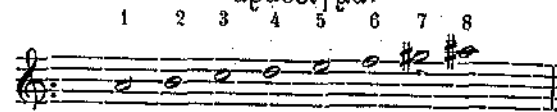
Ἐν τῇ μουσικῇ ἔχομεν δύο εἴδη διατονικῆς κλίμακος, τὸ μείζον γένος καὶ τὸ ἔλασσον.

Τὸ γένος κλίμακος τινος προσδιορίζεται ἐκ τῆς θέσεως τῶν ἡμιτονίων αὐτῆς.

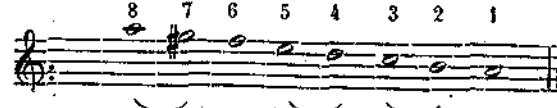
Εἰς τὴν κλίμακα τοῦ μείζονος γένους, τὰ ἡμιτόνια εὐρίσκονται μεταξύ τοῦ τρίτου καὶ τετάρτου διαστήματος, ὡς καὶ τοῦ ἑβδόμου καὶ ὀγδόου.

Ἡ κλίμαξ τοῦ ἐλάσσονος γένους σχηματίζεται κατὰ δύο τρόπους ἦτοι καὶ μὲ δύο ἡμιτόνια καὶ μὲ τρία. Ὅταν αὕτη σχηματίζεται μὲ τρία ἡμιτόνια, τότε τὸ πρῶτον τίθεται μεταξύ τοῦ δευτέρου καὶ τρίτου διαστήματος, τὸ δεύτερον μεταξύ τοῦ πέμπτου καὶ ἕκτου καὶ τὸ τρίτον μεταξύ τοῦ ἑβδόμου καὶ ὀγδόου.

Παράδειγμα.

ΣΗΜ. Κλίμαξ ἀνιούσα.

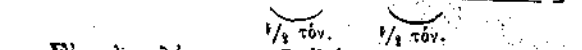
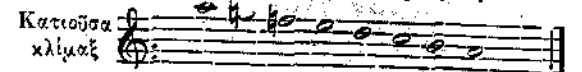
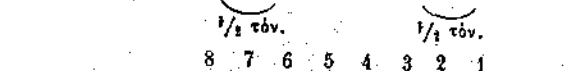
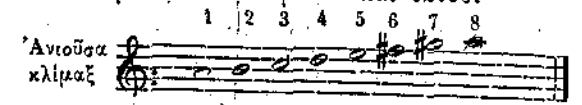
ΣΗΜ. Κλίμαξ κατιούσα.

Ὅταν ὁμως ἡ κλίμαξ τοῦ ἐλάσσονος γένους σχηματίζεται ἐκ δύο ἡμιτονίων τότε διαφέρει ἡ

Παραθέτομεν ἐνταῦθα τοὺς σχετικούς τόνους.

1.—Δὸ	μείζον γένος.	Σχετικὸς τόνος	Λα.	Ἐλασσον γένος.	
2.—Σὸλ	»	»	Μι	»	(1 δίεσις)
3.—Ρε	»	»	Σι	»	(2 »)
4.—Λὰ	»	»	Φὰ #	»	(3 »)
5.—Μι	»	»	Δὸ #	»	(4 »)
6.—Σι	»	»	Σὸλ #	»	(5 »)
7.—Φα #	»	»	Ρε #	»	(6 »)
8.—Δο #	»	»	Λα #	»	(7 »)

ἀνιούσα τῆς κατιούσης· τὸ πρῶτον ἡμιτόνιον εἰς τὴν ἀνιούσαν καὶ κατιούσαν τίθεται μεταξύ τοῦ δευτέρου καὶ τρίτου διαστήματος τὸ δὲ δεύτερον ἡμιτόνιον εἰς μὲν τὴν ἀνιούσαν μεταξύ τοῦ ἑβδόμου καὶ ὀγδόου διαστήματος, εἰς δὲ τὴν κατιούσαν μεταξύ τοῦ πέμπτου καὶ ἕκτου.

Εἰς τὴν κλίμακα τοῦ ἐλάσσονος γένους εὐρίσκουμεν τυχαίαν τινὰ ἁλλοίωσιν κατὰ τὸ ἑβδόμον διάστημα, αἰτία δὲ τῆς τοιαύτης ἁλλοίωσης εἶναι ἡ μεταβολὴ τοῦ ἑβδόμου διαστήματος· τὸ τοιοῦτον διάστημα ὀνομάζεται ἐν τῇ μουσικῇ αἰσθητὸν καὶ τὸ φθογγόσημον τὸ ἐπ' αὐτοῦ εὐρισκόμενον ὀνομάζεται ἐπίσης αἰσθητὸν.

Ἡ ἁλλοίωσις, ἡ παράγουσα τὸ αἰσθητὸν φθογγόσημον, δὲν σημειοῦται ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ μουσικοῦ πενταγράμμου, διότι εἶναι ὄλως τυχαία καὶ πηλάκις δὲν συναντᾶται εἰς τὴν κατιούσαν κλίμακα.

Ἐκτός τῆς ἄνω βῆθισης ἁλλοίωσης, παρατηροῦμεν ἐπὶ πλέον καὶ ἄλλην τινὰ ἁλλοίωσιν εἰς τὸ ἕκτον διάστημα, ἥτις εἶναι ἐπίσης τυχαία, ὡς ἡ πρώτη.

Πρωτότυπος κλίμαξ τοῦ μὲν ἐλάσσονος γένους εἶναι ἡ λα, ἐξ ἧς σχηματίζονται ὄλκι αἱ λοιπαὶ κλίμακες, τοῦ δὲ μείζονος γένους ἡ δὸ.

Περὶ τῶν σχετικῶν κλιμάκων ἢ τόνων.

Σχετικὸι κλίμακες ἢ τόνοι ὀνομάζονται ἐν τῇ μουσικῇ αἱ κλίμακες τοῦ τε μείζονος καὶ ἐλάσσονος γένους, αἵτινες ἔχουσι τὰς αὐτὰς ἁλλοιώσεις ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ μουσικοῦ διαγράμμου καὶ κατόπιν τοῦ κλειδίου.

Ἐκάστη λοιπὸν κλίμαξ τοῦ μείζονος γένους ἔχει τὴν σχετικὴν τῆς κλίμακα, τοῦ ἐλάσσονος γένους. Δυνάμεθα δὲ νὰ εὐρωμεν ἐκάστου μείζονος γένους τὴν σχετικὴν κλίμακα τοῦ ἐλάσσονος γένους, ἐκ τοῦ τονικοῦ αὐτῆς, ὅπερ εὐρίσκειται πάντοτε τρία διαστήματα κάτωθεν τοῦ τονικοῦ, τοῦ μείζονος γένους.

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Θέατρον Νεαπόλεως. «Ἡ ἑταιρεία τῶν Ἑλλήνων ἠθοποιῶν ἡ τὸσον φιλοτίμως ἐργαζομένη ἐν τῷ ὤραιότατῳ καὶ τερπνοτάτῳ θεάτρῳ τῆς Νεαπόλεως, βραίνει ἀπὸ ἐπιτυχίας εἰς ἐπιτυχίαν. Τὰ μέχρι τοῦδε διδασθέντα ἔργα ὑπερῆρσαν εἰς τὸ ἀθρόως συρρέον κοινὸν καὶ κατεχειροκρατήθησαν. Ἡ **Τύχη τῆς Μαρούδας** ἐξετελέσθη μετὰ μοναδικῆς ἐπιτυχίας παρ' ἄλλων τῶν προσώπων, ὡς καὶ ὁ **Σιδηροδρομικὸς Ἐπιθεωρητὴς** καὶ τὸ κοινωνικὸν δράμα ἡ **Ἀδρεϊνὴ** μετὰ πρωταγωνίστριαν τὴν ἐξόχως διαπλάσασαν τὸν ρόλον τῆς Ἀδρεϊνῆς κυρίαν Ε. Νίκα. Τὸ δὲ νεώτατον ἔργον ἡ **Κόμνη Ρομάνη**, κατέκτησε τὴν ἐκτίμησιν τοῦ ἀκροατηρίου ὑπὸ ἑποψίν φιλολογίας καὶ διδακτικότητος, ἐρμηνευθεῖσα πᾶν ἐπιτυχῶς. Ἡ κ. Εὐαγγελία Νίκα ἦτο ἐξόχος ὑπὸ πᾶσαν ἑποψίν, ὡς καὶ ἡ κ. Σαπφὴ Τιβεριοῦ. ὁ δὲ κ. Μέγγουλας καὶ οἱ λοιποὶ ἐφάνησαν ἀντάξιοι τῶν προσδοκιῶν τοῦ κοινού, ὅπερ ἀθρόον ὑποστηρίζει τὸν κάλλιστον τοῦτον θίασον.

Θέατρον Τόδχα. Ἐπαίχθη ἐπανεπιλημμένως ἡ θαυμαστὰ κωμωδία τοῦ Ἄλ. Μπισσῶν, ὁ **Δικαστής**, ἥτις ἦδη διδάσκεται ἔτι ἐν Παρισίοις καὶ ἦτις ἐνεκα τῆς ἐπιτυχῆς διανομῆς τοῦ ἔργου ὑπερῆρσαν ἐνταῦθα καὶ πλειστάκις θὰ διδαχθῇ. Ὁ κ. Παντόπουλος ὡς ἀνακριτὴς καὶ ὁ κ. Σ. Ταβουλάρης ὡς γραμματεὺς τοῦ ἦσαν ἐξόχοι. Ἡ κωμωδία αὕτη ἔχει τόσα ἀστεία ἐπεισόδια καὶ λογοπαίγνια, ὥστε συγκρατεῖ τὸ ἀκροατήριον ὅλον εἰς διαρκῆ ἀπόλαυσιν.

Θέατρον Ὀμονοίας. Ἦρχισεν ὑπὸ ἀρίστους οἰωνοὺς τὰς παραστάσεις τοῦ θίασου «Πρόδος» τοῦ ρέκτου κ. Κοτοπούλη, διευθύνοντος. Ἐπαίχθησαν μέχρι τοῦδε ἔργα διδακτικώτατα, ὡς ὁ «Λαγός» ρωσικῆς κωμωδίας, ὁ «Κύριος Περισσῶν», ἡ «Μονομαχία Γυναικῶν» διὰ τῆς «Ρομφαίας» σημειώσαντα ἀρκετὰς ἐπιτυχίας.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

7. Αἶνιγμα.

Γράμμα ἐστὶ τὸ πρῶτον μου, τὸ τρίτον μου ἐπίσης, τὸ δεύτερον ἐπίγραμμα, καλῶς ἂν ἐρευνήσης. Τὸ τέταρτον, ὡς θὰ ἴδῃς, ἀνθη τινὰ δηλοῖ, καὶ μάλιστα θαυμάσια, ὦ, ναί, πάρα πολύ. Ἄν ἴδῃς δὲ τὰ μέρη μου εἰς ὅλον ἐν ἀθροίσῃς, Πόλιν τιν' Ἀνατολικὴν εὐθὺς θὰ σχηματίσης.

8. Ἀρχιτεκτονικὸν πρόβλημα.

Μεταχειριζόμενος πεντάκις ἕκαστον τῶν κάτωθι σχημάτων, νὰ κατασκευάσῃς ἐν τετράγωνον.

9. Λέξεις ἐν σταυρῷ.

Διὰ τῶν κάτωθι γραμμάτων σχηματίσατε σταυρόν, ὅπου τινος αἱ λέξεις νὰ παριστῶσι δύο γαλλικὰς ἀποκίας.

A, A, I, M, N, N, N, N, O, O, K, T.

ΣΗΜ. Ὁ πρῶτος λύτης καὶ τῶν τριῶν λαμβάνει ἐν βιβλίῳ.

ΛΥΣΕΙΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ
ΤΟΥ 1ου ΤΕΥΧΟΥΣ

1. Αἶνιγμα. = Τὸ αἰγάρον.

Ἐλύσαν αὐτὸ ὁ κ. Ν. Τερζόπουλος ἐξ Ἀθηνῶν, ὁ κ. Περ. Διονυσίου ἐκ Πατρῶν, ἡ Δίς Μαριάνθη Πατρόγλου ἐκ Κρήτης, ὁ κ. Διον. Ἀλιθαζόπουλος ἐκ Πειραιῶς, ἡ κ. Ἐλισάβετ Τιβεριοῦ ἐκ Κωνσταντινῶν καὶ ὁ κ. Παντ. Δημητρίου ἐκ Χίου.

2. Γραμματικὸν αἶνιγμα.

N	Ἐλύσαν αὐτὸ ὁ κ. Ν. Τερζό-
A	πουλος ἐξ Ἀθηνῶν, ὁ κ. Ἀλέξ.
BONA	ΠΑΡΤΗ Μιχαηλίδης ἐκ Λαρίσσης, ὁ κ.
O	Παντ. Δημητρίου ἐκ Χίου, ἡ Δίς
A	Κατίνα Καζάκου ἐκ Πειραιῶς, ὁ
E	κ. Περ. Μοράτογλους ἐκ Σμύρ-
Ω	νης καὶ ὁ κ. Νικ. Παπαγεωργίου
N	ἐξ Ἀθηνῶν.

3. Γρίφος. = Ἡ Τροία ἐξιμνήσθη πλὴν ἐξηφανίσθη.

Ἐλύσαν αὐτὸ ὁ κ. Ν. Τερζόπουλος ἐξ Ἀθηνῶν, ὁ κ. Περ. Διονυσίου ἐκ Πατρῶν καὶ ὁ κ. Σπ. Παππα-στυρίδανος ἐκ Πειραιῶς.

ΣΗΜ. Τὸ δῶρον ἐπομένως θὰ λάβῃ ὁ πρῶτος λύτης καὶ τῶν τριῶν κ. Ν. Τερζόπουλος.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΦΥΣΕΩΣ,"

I. M. Τρίπολι. Συνδρομὴ σας ἐλήφθη. Ἀπόδειξις ἐδόθη κομιστῇ. — Φ. Β. Σκόπελον. Συνδρομὴ ἐλήφθη. Ταχυδρομικῶς ἀποστέλλομεν ἀπόδειξιν μετὰ Τύχης Κτηματικῆς Τραπεζῆς. — Τ. Χ. Α. ἡξούριον. Ἐπιστολή σας ἐλήφθη. Ἀπηντήσαμεν καὶ ἀπεστείλαμεν ζητούμενα τεύχη. — Μ. Ψ. Κάϊρον. Χρήματα ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν. — I. B. Α. ἡξούριον. Συνδρομὴ Κυρίου Χαρ. ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν. — Κ. Κ. Βῶλον. Ἐπιστολή μετὰ συνδρομῆς ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν. Γράφομεν ταχυδρομικῶς. — Κ. Γ. Ρ. Λεωκωσίαν. Ἐπιστολή ἐλήφθη. Ἀναμένομεν νεοτέρων. — Ν. Π. Σιλάτινα. Συνδρομὴ σας ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν. — Χ. I. Π. Βυρρητόν. Δελτάριον καὶ συνδρομὴ ἐλήφθησαν. Γράφομεν καὶ ταχυδρομικῶς. — Ε. Β. Ξυλόκαστρον. Ἐπιστολή ἐλήφθη. Συνδρομηταὶ ἐνεγράφησαν. Εὐχαριστοῦμεν. Ταχυδρομικῶς ἐκτενέστερον. — Η. Μ. Πειραιᾶ. Δὲν ἀπολέσθησαν, ἀλλὰ θὰ σὰς γράψωμεν σχετικῶς. — Μ. Ν. Κάϊρον. Ἐπιστολή ἐλήφθη. Προσεχῶς ἔχετε ζητούμενα φύλλα. — Κ. Δ. Πάτρας. Συνδρομὴ ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν. Ἀπόδειξιν μετὰ ἀριθμοῦ λαχείου ἔχετε ταχυδρομικῶς. — Κ. Ο. Μασσαλίαν. Σὰς ἐνεγράψαμεν. Εὐχαριστοῦμεν πολὺ, ὡς καὶ δι' ἐκτίμησιν περιοδικῷ μας.

ΟΛΓΑ ΓΙΑΝΝΟΥΚΟΥ

ἴσδος Ἐργου, ἀριθ. 99 Ἀθῆναι.

Μοδίστα γυναικείων φορεμάτων, με ἀρίστους συστάσεις. Ἐργασία ἀσφαλῆς καὶ ἐγγυημένη, ἀκρίβεια καὶ στερεότης εἰς τὴν ἐντέλειαν, ἐφαρμογὴ δὲ τοῦ τελευταίου τυμοῦ τελεία καὶ τιμὰι ἐκτὸς παντός συναγωνισμοῦ. Συνιστάται καὶ συνδρομητριαὶς ἡμῶν.